

5

10

Openbare raadsvergadering der gemeente Ridderkerk, gehouden op donderdag 2 juli 2009

15

Aanwezig: De burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedveld, voorzitter

De gemeentesecretaris: mevrouw M. Nienhuis-van Doremaele

20

De wethouders: mevrouw H.R. van den Berg, de heren Th.C.M. Blesgraaf, E.M. den Boef en P.J.H.M. de Koning

De raadsleden: de heren A.H.M.M. van Abeelen (PvdA), T.J. Alderliesten (SGP), J.C. van Andel (CDA), P. van den Berg (VVD), P. Boertje (VVD), M. Dijkhuizen (RB), mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw M. van Gink (PvdA), de heren M.A. Hitzert (PvdA), H.C.M. van Houcke (D66/GroenLinks), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren M. Japenga (ChristenUnie), H.J.A. Koppes (Leefbaar Ridderkerk), J. Lagendijk (SGP), W. van der Linden (PvdA), A. Los (Leefbaar Ridderkerk), P.W.J. Meij (CDA), B. Neuschwander (Leefbaar Ridderkerk), W.P. Onderdelinden (CDA), ing. A. den Ouden (SGP), R.C. van Pelt (SGP), R.P. Pors (ChristenUnie), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren C.A. Roodenburg (SGP), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD), M.A. Vroegindewij (Leefbaar Ridderkerk)

25

Griffier: de heer mr. J.G. van Straalen

30

Afwezig: De raadsleden: de heer C.J. Louter (ChristenUnie), mevrouw W.N. Nooijen (LS)

Notulist: mevrouw I.J.H. Lit

35

1. Opening en vaststelling van de agenda

40

De voorzitter: Dames en heren raadsleden en mensen op de publieke tribune, goedenavond. Welkom op deze warme dag en hartelijk welkom bij de raadsvergadering van Ridderkerk. Ik hoop dat we de vergadering in een rustig, maar gestaag tempo kunnen houden zonder er nachtwerk van te maken.

Ik heb bericht van verhindering van de heer Louter en mevrouw Nooijen. De heer Van Andel komt iets later.

45

We hebben vorige week, tijdens de verantwoordingsdag, afgesproken dat we twee agendapunten zouden doorschuiven naar vanavond. Dat zijn het debat over het jaarverslag 2008 van het handavingsbeleidsplan en de uitvoering van het collegeprogramma. De nummering van de agenda moet aangepast worden en loopt daarna door. Kunnen wij deze agenda volgen? Dat is het geval. Dank u wel.

50

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 reglement van orde)

De voorzitter: Er zijn twee vragen binnengekomen. Ten eerste de vraag van de PvdA. Ik geef hiervoor het woord aan mevrouw Ripmeester.

5 **Mevrouw Ripmeester:** Onze vraag gaat over Nieuw Reijerwaard. Enige tijd geleden is besloten om de ondertekening van het bestuurlijk akkoord uit te stellen. Mijn vraag is tot wanneer. Hoe wordt de raad gedurende het zomerreces op de hoogte gehouden?

10 **Wethouder Den Boef:** Er zijn twee vragen, voorzitter. Ik heb net in de commissievergadering aangegeven dat er een bijzonder ingewikkelde situatie is ontstaan. Daarbij zou je kunnen spreken van een soort patstelling tussen Ridderkerk en Rotterdam. Ik kan u vertellen dat er vanuit alle partijen heel veel druk is om tot een oplossing te komen. Ook vanuit het Rijk en de provincie. Zij volgen dit met argusogen. De onderhandelingen zullen de komende tijd gewoon doorgaan. Mijn collega, wethouder De Koning, voert de onderhandelingen. U zult per e-mail op de hoogte gehouden worden.

15 Op uw vraag hoelang dat gaat duren, kan ik nog geen zinvol antwoord geven. Haast is geboden. Omdat voornamelijk het cluster van tuinders nogal in grote onzekerheid verkeert en zich beraadt over wat zij nu moeten doen.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voor uw antwoord. Maar, mijn vraag ging er eigenlijk om dat wij in september niet geconfronteerd willen worden met een ondertekend akkoord waar we alsnog niet gelukkig mee zijn. We hebben ook een motie aangenomen waarbij werd afgesproken dat we zullen kijken of we dit misschien op eigen kracht kunnen uitvoeren. Hoe krijgen wij de subsidie veiliggesteld en dit op eigen kracht georganiseerd?

25 **Wethouder Den Boef:** U kunt zich voorstellen dat dat niet in een week geregeld is. De motie is duidelijk. In de komende tijd zal eigenlijk in een soort parallelle actie moeten worden voorzien om te bezien hoe we uit deze impasse kunnen komen en hoe we tegelijkertijd kunnen kijken of bestuderen of we het op eigen kracht kunnen doen.

30 Als er belangrijke informatie is, dan zal mijn collega dat zeker per e-mail laten weten.

De voorzitter: Laten we afspreken dat als er ontwikkelingen zijn, de informatie via de fractievoorzitters zal worden verspreid.

35 **De heer Van der Spoel:** In aansluiting hierop, voorzitter, geeft de wethouder aan dat aan de ene kant zorgvuldigheid en aan de andere kant haast is geboden. Wij hebben gehoord dat het aanbod van het cluster van tuinders tot maximaal 15 juli 2009 geldig is. Wilt u ons dan ook laten weten of dat inderdaad zo is? Wat zouden daar eventueel de consequenties van zijn?

40 **Wethouder Den Boef:** Wat u gehoord hebt uit het cluster van tuinders, is voor hun verantwoordelijkheid. Het is hun verantwoordelijkheid welke informatie zij vrijgeven. Ik gaf al aan dat de druk hoog is, ook vanuit de tuinders. Dat zij daarbij een datum genoemd hebben, lijkt mij evident... Het geeft alleen maar aan hoe lastig het is voor alle partijen om er op korte termijn uit te komen. We zullen nog heel veel moeten regelen.

45 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, het is geen gerucht of zo. Mij is te verstaan gegeven dat deze datum zowel per aangetekende brief naar de stadsregio als aan provincie, Rijk en gemeente bekend is gemaakt. Wanneer daar kennis van is, kunnen wij daar dan ook van op de hoogte worden gebracht?

50 **De voorzitter:** Dank u wel. Het woord is aan de heer Pors.

De heer Pors: Dank u wel, voorzitter. In november vorig jaar hebben wij bij de begrotingsbehandeling in de raad een amendement aangenomen dat te maken had met

5 regentonnen. Dit zou in het tweede kwartaal van 2009 uitgevoerd moeten worden. Hoe staat het met de uitvoering van het amendement 2008-68 over de regentonnen?

Wethouder Den Boef: De stand van zaken is zo, dat het voorstel op dit moment naar het college wordt verstuurd. Het zal zo snel mogelijk in communicatie worden gebracht. Het lijkt mij dat dit na de zomervakantie zal gebeuren.

De heer Pors: Dan kunnen wij in ieder geval het regenwater van de herfst opvangen. Dank u wel.

15 **De voorzitter:** Dank u wel.

3. Mondelinge beantwoording van schriftelijke vragen van raadsleden en nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (artikel 40 reglement van orde)

20 **De voorzitter:** Er zijn twee vragen binnengekomen. Ik meen dat ook de heer Den Ouden een vraag had. Dat is het geval. Het woord is aan de heer Los.

25 **De heer Los:** De gemeente Ridderkerk is in een procedure verwickeld geraakt met de bewoners van appartementengebouw Palladio en Terra Nova, betreffende het glas dat op de balkons is aangebracht. Naar het oordeel van de gemeente is dat illegaal. De gemeente legde een dwangsom op maar werd door de rechter teruggefloten. In de uitspraak werd zelfs opgenomen dat de gemeente op een bijzonder onzorgvuldige wijze te werk is gegaan. In de rechtspraak duidt dit op de overtreffende trap van onzorgvuldigheid. Dat de gemeente Ridderkerk op een dergelijke wijze met haar inwoners is omgegaan, heeft bij de fractie Leefbaar Ridderkerk geleid tot de volgende vragen.

35 Vraag 1: Wat was de reden voor het opleggen van een dwangsom tot verwijdering van de balkonbeglazing nu de situatie zes jaar lang gedoogd is?

Vraag 2: Waarom is het college niet in overleg getreden met de bewoners om tot een oplossing te komen?

Vraag 3: Waarom heeft het college stelselmatig mediation geweigerd?

Vraag 4: Waarom heeft het college geen deskundige advocaten ingeschakeld?

40 Vraag 5: Wat zijn de kosten die verbonden zijn aan deze procedure vanaf 1 januari 2008 tot heden? Het gaat om interne kosten en om huurkosten van Marcus Consultancy bv, die de zaak bij de rechtbank heeft getrokken.

Vraag 6: Waarom heeft het college eerst hoger beroep ingesteld en daarna ingetrokken? Wat zijn de kosten die daaraan verbonden zijn?

45 Vraag 7: Hoe vat het college de opmerking van de rechter op? De rechtbank acht de opstelling van de verweerders, het college van B en W, in dezen bijzonder onzorgvuldig. Wat gaat het college hiermee doen?

Vraag 8: Is het college op de hoogte van het feit dat de bewoners door de gemachtigde van het college ervan werden beschuldigd informatie achter te houden of zelfs te liegen? Zo ja, wat vindt het college daarvan en zo nee, hoe komt het dan dat het college daar niet van op de hoogte was?

50 Vraag 9: Is het college voornemens deze inwoners op morele gronden de door hen geleden schade als gevolg van juridische kosten te vergoeden?

5 Vraag 10: Acht het college het zo langzamerhand niet verstandig om het juridisch niveau, zowel bestuurlijk als ambtelijk, te verhogen? Zo ja, hoe denkt het college dat te doen? Tot zover mijn eerste vraag.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Den Boef.

10 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, ik heb een aantal geschreven antwoorden voor mij liggen. Het lijkt mij niet zo zinvol om deze voor te lezen. Ik heb meer de behoefte om uit mijn hart over deze zaak te spreken, omdat ik er al betrekkelijk lang bij betrokken ben. Alweer een paar jaar.

15 Toen wij als gemeente geconfronteerd werden met het feit dat er bij deze flats ramen uitvielen, zijn wij daar zeer van geschrokken. U kunt zich voorstellen dat wanneer er van grote hoogte een ruit naar beneden komt, er een bijzonder gevaarlijke situatie ontstaat. Dus zijn wij er als gemeente bovenop gaan zitten.

20 Er is een behoorlijke discussie op gang gekomen en we zijn ook geconfronteerd met, laat ik het voorzichtig zeggen, interne spanningen tussen bewoners onderling. De ene groep bewoners zegt dat het wel goed zit en geen kwaad kan. De andere groep bewoners zegt dat er een uiterst gevaarlijke situatie is ontstaan.

25 Als gemeente doe je dan wat je moet doen. Je kijkt hoe je er uit kunt komen via gesprek. Dat hier een situatie was die niet voortgezet kon worden, was voor de gemeente wel duidelijk.

Er is een discussie ontstaan of deze ramen bij deze flats wel mogelijk waren. Wij hebben dat toen op kosten van de gemeente laten onderzoeken. Wij waren op dat moment nog geen partij maar hebben gemeend vanuit het oogpunt van veiligheid dit te moeten doen.

30 We hebben een onafhankelijk bureau ingeschakeld en hebben gevraagd hoe het met de flats en de ramen zat. De conclusie was eigenlijk dat we te maken hebben met twee uitstekende flats, die keurig gebouwd zijn. En we hebben te maken met een uitstekend product. Prima glazen. Alleen de flats en de glazen passen niet bij elkaar. Dat is een heel lastig punt.

35 Als je uiterst zorgvuldig monteert en de ruiten boven en onder precies verdeelt, dan zou je kunnen zeggen dat er een aanvaardbare situatie ontstaat. We hebben dat een tijdje aangekeken. We hebben toen aangegeven dat men de ruiten moest aanpassen aan deze voorschriften. Nadat dat gebeurd was, vielen er nog steeds ramen uit. Daar was ook discussie over. Want, wij hebben begrepen dat de tegenstanders ons melden dat er ramen uitgevallen waren, en dat de voorstanders, de eigenaren van de ramen, dat hebben gebagatelliseerd en ontkend.

40 Daar hebben wij nooit uitspraken over gedaan. Maar, dat was wel de situatie. We hebben besloten dat die situatie niet kon voortduren. Als iemand voor het gebouw staat en er valt een ruit op zijn hoofd dan zijn wij als gemeente verantwoordelijk want inmiddels zijn we behoorlijk betrokken geraakt bij deze situatie. We hebben met een dwangsom gesommeerd de ramen te laten verwijderen. Daarop zijn deze mensen naar de rechter gestapt. De rechter heeft ons beticht van onzorgvuldig handelen.

45 De rechter heeft altijd gelijk. Gelukkig wonen wij in zo'n staat. Zonder zorgvuldige dossiervorming was dit dossier bijzonder lastig. Je moet eigenlijk medewerking hebben van alle bewoners, echte positieve medewerking bij dat wat gaande is en gebeurt.

50 De rechter heeft ook gezegd dat voor deze ramen een bouwvergunning nodig is. Wij hebben toen gemeend het juridische pad te moeten verlaten en de bouwvergunningen die verplicht zijn aan te vragen. Die bouwvergunningen gaan wij op zijn merites beoordelen, objectief en zeer nauwkeurig om daar een veilige situatie te krijgen.

De kosten die we gemaakt hebben, zitten ruim boven € 2000,-. De proceskosten van de mensen die dat betreft, ze hebben ten slotte gelijk gekregen, die zijn vergoed. Wij gaan dus de bouwaanvragen van deze ramen beoordelen, en wij als gemeente – ik neem zonder meer

5 aan dat de eigenaren van de ramen voor een veilige situatie gaan, want je moet er niet aan denken dat het jouw ruit is die op een ander valt – gaan voor een veiliger situatie. Als u behoefte hebt aan een geschreven antwoord, kunt u dat krijgen. Maar dit is wat ik u wil vertellen.

10 **De heer Los:** Ik wil er graag nog iets over zeggen, voorzitter. Ik ken de situatie ook. Ik heb de situatie ook al heel lang gevolgd. Ik ben ook bij het proces geweest, daar heb ik niemand van de gemeente Ridderkerk gezien. Ik heb de vertegenwoordiger van de gemeente zien schutten, zoals ik nog nooit in mijn leven heb gezien. Ik heb gezien dat hij zijn dossier niet kende. Hij wist niet wanneer de laatste ramen waren gebroken, hij kende de details niet. Als
15 de rechter oordeelt dat er onzorgvuldig is gehandeld, heeft dat niet alleen betrekking op de vertegenwoordiger van Ridderkerk maar zeker ook op Ridderkerk. Intussen hebt u, zonder dat er wijzigingen zijn aangebracht, ook vergunningen afgegeven. Dat is deze week gebeurd. Als je de situatie grosso modo bekijkt, zie je een heleboel kosten, een heleboel deining, een heleboel ellende en uiteindelijk is alles gebeven zoals het was.
20 Veilig. Want dat hebt u nu zelf ook verklaard. Mijn vraag is eigenlijk naar aanleiding van uw opmerking dat de kosten zijn vergoed. De eigenaren hebben € 18.000,- kosten gemaakt, die niet zijn vergoed. Ik hoor zeggen dat de rechter altijd gelijk heeft. En als je dan op de bodem gaat zitten met het vergoeden van slechts € 2000,- aan de bewoners, vind ik dat ontzettend mager. Het is een kwestie van
25 fatsoen om te zeggen dat we fout zaten, en in elk geval een gebaar maken naar de bewoners. Dat is niet gebeurd.

De voorzitter: Oké, uw punt is helder. Wethouder Den Boef.

30 **Wethouder Den Boef:** Het proces is gevoerd door deskundigen. Onze ambtenaar is gehoord. Op die afdeling was veel personeelwisseling. Als ik het nu zo hoor, denk ik dat ik op dit moment beter in het dossier zit dan de desbetreffende ambtenaar. Maar het is niet gebruikelijk dat de portefeuillehouder voor de rechter staat. Het is ook zo dat er getuigen zijn
35 gedaagd vanuit de flat. Zij hebben voor die eer bedankt, omdat zij gewoon in hun flat moeten kunnen blijven wonen. U kunt ja of nee knikken wat u wilt, maar er zijn in deze flats gigantische spanningen geweest over de uitvallende ramen. Daar hadden wij ook mee te maken en dat heeft zoals ik heb gezegd de dossiervorming bemoeilijkt. Als u beweert dat er zomaar bouwvergunningen zijn afgegeven, wat ik mij niet kan voorstellen, dan wil ik dat zeker
40 nog onderzoeken. Er zijn mogelijkheden om deze ramen te plaatsen, maar alleen als dat uiterst nauwkeurig gebeurt.

De heer Los: Voorzitter, de vergunning is deze week afgegeven. Zonder aanvullende eisen. En daarom zeg ik: als u nu al deze deining gemaakt hebt, zou het op zijn minst op zijn plaats zijn om een gebaar naar de bewoners te maken.

45 **De voorzitter:** Dank u wel, uw punt is helder. De wethouder heeft aangegeven de zaak te zullen onderzoeken. Dank u zeer. Uw tweede vraag.

50 **De heer Los:** Dank u wel. We gaan gewoon door. Al geruime tijd wordt het woonhuis aan de Baron Mackaystraat 4, gebruikt als pension voor met name Poolse arbeiders. Dit leidt tot aanmerkelijke overlast voor de burens. Deze hebben zich ten einde raad op 18 januari 2009 tot het college gewend. Hoewel het college bekend

- 5 moet zijn met het fenomeen onrechtmatige bewoning, en de mogelijkheid die de APV biedt om hiertegen op te treden, is het probleem nog steeds hevig aan de orde.
De kans op verloedering van de hele wijk is dan ook beslist niet denkbeeldig. Andere gemeenten hebben zich wel ingespannen om illegaal woninggebruik in te dammen. Maar in Ridderkerk lijkt de interesse van het gemeentebestuur nihil. Of men weet dit niet goed te camoufleren.
- 10 Daarom stelt de fractie van Leefbaar Ridderkerk de volgende vragen.
Staan de huidige bewoners van het pension aan de Baron Mackaystraat 4 bij de burgerlijke stand als bewoners ingeschreven?
Wat heeft het college gedaan naar aanleiding van het schrijven van de heer Wilschut over het Poolse pension dat vanaf 2008 op de Baron Mackaystraat 4 is gevestigd?
- 15 Staat het bestemmingsplan een pension ter plaatse toe?
Heeft het pension een vergunning?
Wat mogen buurtbewoners van de gemeente verwachten op het gebied van bestrijden van overlast?
- 20 Welke concrete maatregelen denkt het college te nemen om excessen zoals dit in het algemeen in de toekomst te voorkomen?
Dat was het, voorzitter.

- De burgemeester:** Dank u wel, mijnheer Los. Wethouder Van den Berg en ik hebben ons hiermee beziggehouden. Ik zal u graag hierop antwoorden.
- 25 Het is ons bekend dat dit adres al enige tijd wordt gebruikt, ook mede dankzij de inbreng van de familie Wilschut, we hebben daar ook een gesprek mee gevoerd.
Ik zou graag willen ingaan op deze situatie en tegelijkertijd generiek op dit probleem, dat zich de laatste tijd meer in Ridderkerk voordoet. Weliswaar minder dan een handvol.
- 30 Het college heeft bij monde van wethouder Van den Berg en mij een gesprek gevoerd met de familie die ons hierop heeft gewezen. Zij maken zich zeer veel zorgen en hebben hier nog steeds zeer veel last van.
Wij hebben destijds met hen afgesproken dat we zouden bevorderen dat er buurtbemiddeling zou plaatsvinden. Dat heeft plaatsgevonden, maar is niet succesvol geweest. Die garantie heb je ook niet. We hebben dat van de week nog gecontroleerd. De organisatie voor buurtbemiddeling is zeker nog bereid om hier weer in te stappen. Wij denken nu dat er meer nodig is. Er is nadrukkelijk overleg geweest met de verhuurder van het pand. Het pand is een eigendom, waarbij sprake is van leegstand voor langere tijd. Eigenaren hebben wettelijke mogelijkheden om vanwege de stagnatie op de woningmarkt, hun woning te verhuren. Er is geen sprake van onrechtmatige bewoning. Personen uit de EU hoeven wanneer zij niet langer dan vier maanden per halfjaar in Nederland verblijven, niet te worden ingeschreven in de GBA.
- 40 Daar kunnen we dus ook niet tegen optreden.

- 45 U spreekt over kans op verloedering van de hele wijk. Die kans op verloedering is er inderdaad wanneer wij het niet faciliteren dat mensen hier op een passend binnen onze cultuur gewenste manier kunnen leven. Wat dat betreft is het ook nodig om met Poolse arbeiders of andere mensen uit Oost-Europa die binnen de EU zitten en hier naar toe komen, afspraken te maken.
- 50 Het gemeentebestuur heeft wel degelijk interesse in deze kwestie. Alleen heeft zich in Ridderkerk niet eerder zo'n situatie voorgedaan. Nu doet zich dat wat meer voor. In ieder geval in deze situatie en waarschijnlijk ook verder in de wijk nog een enkel geval. We willen graag beleid opstellen. Andere gemeenten en met name Gouda is hier al zeer succesvol in. Daar kunnen we voorbeelden vandaan halen. Dat zullen we doen. Ik wil met u afspreken dat

5 we na de zomervakantie met beleid naar de raad komen. Tot die tijd zullen we moeten
proberen om de zaak zo goed mogelijk te beheersen en door contact op te nemen met de
mensen die er wonen en de politie te vragen om er nadrukkelijk op toe te zien.
Er is geen sprake van onrechtmatige bewoning. Er is geen sprake van een pension, omdat
er slechts sprake is van een verhuursituatie. Als mensen vier maanden van een halfjaar hier
10 wonen, hoeven zij ook niet ingeschreven te worden in de GBA.
Verder moeten we door bestuurlijke maar vooral ook door ambtelijke nabijheid en
politietoezicht de zaak op dit moment onder controle zien te houden.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. We wachten het beleid af. Over de grens doen wij ook
15 aan juridische kwaliteitszorg. Wij hebben juristen geraadpleegd en stukken verzameld. Zo
hebben wij onder andere een stuk van het Ministerie van VROM. VROM stelt dat gemeenten
over de instrumenten beschikken. Het probleem zit hem in de investering om ervoor te zorgen
dat die instrumenten aan het werk gaan. U zegt mij toe dat u daar iets mee wilt gaan doen.
Dat stel ik op prijs. Wij wachten dat met inspanning af. Ik denk dat het anders uit de hand
20 loopt.

De burgemeester: Wij erkennen dat dit een probleem is. Omdat het zich nu ook meer
voordoet, is er alle reden om hier beleid op te ontwikkelen en dus ook de instrumenten die er
zijn, in beleid te gieten.

25 **De heer Los:** Voorzitter, ik heb hier het stuk van VROM. Ik heb ook de APV van Ridderkerk,
die betrekking hierop heeft. Stelt u het op prijs om dat van mij te ontvangen, dan hebt u
misschien al een begin.

30 **De voorzitter:** Het stuk van VROM, prima. Ik denk dat we het hier ook wel ergens hebben.
Maar, het is uitstekend. Dank u wel.
Nog anderen over dit punt? Dat is niet het geval. Dan is het woord aan de heer Den Ouden.

De heer Den Ouden: Dank u wel, voorzitter. Op de lijst van ingekomen stukken staat een
35 brief, als antwoord op vragen die gesteld werden. Dit agendapunt biedt de gelegenheid om
hier nadere informatie naar te doen. Daar wil ik graag gebruik van maken.
Eerst een procedurele opmerking c.q. vraag. Bij de ontvangstbevestiging van de vraag die ik
op 6 februari stelde, kreeg ik netjes de procedure beschrijving. Daarin stond dat ik binnen
dertig dagen antwoord van B en W of de burgemeester zou krijgen en als dat niet lukte, zou
40 ik een berichtje krijgen waarom dat niet lukte. Zonder enige vorm van tussentijdse
communicatie en ook zonder enige vorm van excuus kreeg ik op 26 mei, meer dan honderd
dagen later, antwoord. Mijn vraag is dan ook waarom het college afwijkt van het
procedureprotocol en van het kwaliteitshandvest. Procedure is zeker net zo belangrijk als de
inhoud.

45 Ik had vragen naar aanleiding van de trieste casus, dat een Ridderkerkse familie vanuit hun
optiek terecht meende rechthebbende te zijn van het graf van hun ouders dat destijds voor
onbepaalde tijd was verworven. Maar zij ontdekten op enig moment, nog maar enkele jaren
na de laatste wijziging trouwens, dat de rechten aan de gemeenten waren vervallen.
Een recht dat ze wel weer voor een flink bedrag konden terugkopen. De familie heeft zich
50 daar niet bij neergelegd. Uiteindelijk kregen zij vorig jaar te horen dat naar aanleiding van een
uitspraak van de rechtbank op 1 juli 2008, nu ruim een jaar geleden, de grafrechten alsnog
zouden worden overgeboekt en dat het uitsluitend recht en onderhoud van die situatie alsnog
gecontinueerd zou worden.

5 Op een van mijn vragen antwoordde het college dat er inmiddels een aantal personen is dat de grafrechten wel teruggekocht heeft, terwijl dat volgens de rechtbank niet nodig was. We hoorden zojuist dat de rechter altijd gelijk heeft. Wel merkte het college op dat dit voor de zomer rechtgezet zou worden. Mijn vraag is: als dat al vanaf begin vorig jaar zomer bekend is, waarom hebt u dan zo lang getreuzeld om dat nu pas te gaan doen?

10 Dan mijn tweede vraag, ik heb er nog twee.

Op mijn vraag hoe dit allemaal heeft kunnen gebeuren, antwoordde het college dat volgens de verordening erfgenamen tijdig moeten zorgen voor overboeking. Daarbij komt dat de gemeente weliswaar tijdig herinneringen op moet sturen, maar dat is niet gebeurd omdat de administratie van de begraafplaats destijds niet goed gekoppeld was aan de administratie van de bevolking. Nu heb ik recent rondgekeken op de begraafplaats Vredehof. Daar zijn, schrik niet, meer dan vijfhonderd graven waar een bordje bij staat met het verzoek of belanghebbenden contact willen opnemen met de gemeente.

15 Volgens de rechtbank is het de gemeente die het initiatief moet nemen. Omdat erfgenamen van de rechthebbende die een recht voor onbepaalde tijd hebben verworven, daar doorgaans van op de hoogte zijn (van die onbepaalde tijd), zodat zij er niet op bedacht zullen zijn dat deze tot een einde komt als geen tijdige overschrijving plaatsvindt. Nu komt mijn vraag. Is mijn conclusie juist dat de administratie van begraafplaatsen kennelijk niet op orde is?

20 Welke maatregelen gaat het college nemen om ervoor te zorgen dat erfgenamen van rechthebbenden daarvan niet de dupe worden?

25 Hoe gaat het college voorkomen dat graven daardoor ten onrechte – in mijn optiek – aan de gemeente vervallen?

Het beleid om na het verstrijken van de betrekkelijk korte tijd de grafrechten te laten vervallen aan de gemeente, houdt bij de rechtbank dus kennelijk geen stand. Dit blijktens de uitspraak van 1 juli 2008.

30 Waarom heeft het college op grond van de informatieplicht aan de raad hier geen melding van gemaakt? Wanneer gaat het college een voorstel aan de raad doen om tot noodzakelijke beleidswijziging te komen die wel in overeenstemming is met de uitspraak van de rechtbank? Dat zijn de vragen.

35 **De voorzitter:** Dank u zeer. Wethouder Den Boef.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, heel veel vragen over graven. Ik begrijp dat dit een heel belangrijk en gevoelig onderwerp is, voor u en ook voor mij persoonlijk. Ik kende uw vragen niet van tevoren. Ik kan wel even uit de losse pols vragen beantwoorden, maar dat lijkt mij niet zorgvuldig. Het lijkt mij wel dat degene die er weet van hebben, zo snel mogelijk de nabestaanden op de hoogte stellen. En dus in het gelijk gesteld moeten worden.

40 Voor het overige stel ik u voor dat ik dit eerst laat uitzoeken en dan na de zomervakantie nog een keer in commissieverband met u overleg. Dan kan ik mij hier ook even heel goed op voorbereiden.

45 Uw suggestie dat de administratie van de begraafplaats niet op orde is, wil ik niet zonder meer aannemen. Uiteraard niet. Het is wel zo dat ik denk dat de nabestaanden in dezen ook een taak hebben om op het juiste moment te reageren op het verlopen van de datum. Ik kan me voorstellen dat dit op een gegeven moment tussen wal en schip raakt, maar toch ligt daar ook een taak voor de nabestaanden. Zoals je ziet aan de grote aantallen bordjes, doen wij er alles aan om mensen op te roepen. We hebben het nieuwe beleid vastgesteld. Als dat niet
50 houdbaar is, zullen we het opnieuw moeten bezien. Ik stel voor dat we dat op een later tijdstip nog eens met elkaar bespreken.

De voorzitter: Dank u wel. Is dat voldoende, mijnheer Den Ouden?

5

De heer Den Ouden: Voorzitter, Voorzitter, ik vind het wel jammer omdat de vragen die ik nu stel, ook op 6 februari zijn gesteld. Daar is nu dus pas schriftelijk antwoord op gekomen. Nu stel ik eigenlijk de vragen opnieuw. En nu blijkt het nog niet helder te zijn. De wethouder zegt opnieuw dat hier een verantwoordelijkheid is voor de nabestaanden. Formeel mag dat zo zijn, maar daar heeft de rechtbank nu juist uitspraak over gedaan. Dat betekent dat het eerder vastgestelde beleid niet houdbaar is. Het komt nu zover, dat bepaalde inwoners het hier niet bij laten zitten. Het kan nu niet nog langer vooruitgeschoven worden. Ik vind dat werkelijk teleurstellend.

10

15

De heer Onderdelinden: Voorzitter, in dit verband wil ik ook nog een vraag stellen of opmerking maken. Ik heb eerder ook een zaak bij u neergelegd. Ik heb toen verzocht om actief beleid te voeren. Niet alleen bordjes bij de graven te plaatsen maar ook de familie te benaderen en te vragen hoe zij met de graven willen omgaan.

20

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ook de VVD-fractie heeft hier eerder vragen over gesteld. Er schort veel aan communicatie en met name op de begraafplaatsen zelf. Er staan wel bordjes met het verzoek contact op te nemen met de gemeente. Mensen raken van bordjes soms juist in paniek. Communicatie is in dit geval zeer, zeer belangrijk in deze uitermate gevoelige zaak.

25

De heer Den Ouden: Voorzitter, de wethouder geeft aan dat de administratie wel op orde is. Begraafplaats Vredehof is naar mensenleeftijd gemeten nog betrekkelijk jong, want ik weet nog dat hij op die plaats is ontstaan. Maar er staan werkelijk bij meer dan vijfhonderd graven bordjes. Dat betekent dan toch dat in de administratie niet bekend is wie erfgenamen en rechthebbenden zijn. Er zijn zoveel bekende Ridderkerkse namen bij.

30

De voorzitter: Uw punt is helder. Ik geef het woord aan wethouder Den Boef.

35

Wethouder Den Boef: Toch kan ik uw conclusie niet helemaal onderschrijven. De administratie is op orde. Daar ga ik van uit, tenzij anders bewezen. Dat zal ik uitzoeken. Toen de vorige keer vragen werden gesteld, ben ik ook zelf gaan kijken naar de bordjes en de toelichting erbij. Er hangt wel degelijk een toelichting. Ik heb de beheerders erop attent gemaakt dat dat heel duidelijk moet zijn. Ik neem aan dat dat ook gebeurd is. Er kunnen ook altijd vagen gesteld worden aan het personeel dat daar loopt. Nogmaals bevestig ik u dat ik dit zorgvuldig wil doen, ik maak me er niet met een Jantje van Leiden van af. Ik wil inderdaad kijken hoe dit juridisch uitpakt. En daar kan ik niet zomaar vanuit de losse pols antwoord op geven. Ik wil me daar goed op voorbereiden en stel voor om dat na de zomervakantie te doen.

40

45

De voorzitter: Dank u. Ik wil dit onderwerp graag afsluiten. Ik hoorde de wethouder zeggen dat hij ook vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid nader onderzoek zal doen en wellicht is het goed om dit punt dan ook, omdat het zo nauw luistert, in de commissievergadering nog eens met elkaar uit te wisselen. Is dat een goede suggestie?

50

De heer Den Ouden: Met één kanttekening. De wethouder mag mijn vragen uiteraard hebben. Ik zou dan ook een toezegging willen dat er geen nabestaanden meer aangeschreven worden of in ieder geval zich niet genooddaakt zien om de rechten alsnog terug te kopen. Die toezegging zou ik graag willen hebben, dat het niet meer gebeurt. Het betreft dus de graven waarvan de rechten voor onbepaalde tijd zijn gekocht.

5 **Wethouder Den Boef:** Dat lijkt me evident, totdat wij het goed hebben uitgezocht zullen wij niet meer op deze wijze met nabestaanden omgaan. Dus, dat zeg ik u toe.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie de heer Den Ouden instemmend knikken.

10 **4. Spreekrecht belanghebbende burgers**

De voorzitter: Hiervoor hebben zich geen sprekers gemeld.

15 **5. Vaststellen van de notulen van de vergadering van 28 mei 2009**

De voorzitter: Kunt u akkoord gaan met de notulen, met inbegrip van de ingediende wijzigingsvoorstellen? Dat is het geval. Dank u zeer.

20 **6. Lijst van ingekomen stukken**

Voor kennisgeving aan te nemen

1. Mededeling van wethouder mevr. H.R. van den Berg (kenmerk griffie), d.d. 27 april 2009, dat raadstoezegging nr. 69 is afgedaan.
- 25 2. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld (kenmerk RU09/03941-griffie), d.d. 13 mei 2009, dat raadstoezegging nr. 88 is afgedaan.
3. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld (kenmerk RU09/03942-griffie), d.d. 13 mei 2009, dat raadstoezegging nr. 89 is afgedaan.
- 30 4. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld (kenmerk RU09/03943-griffie), d.d. 13 mei 2009, dat raadstoezegging nr. 90 is afgedaan.
5. Mededeling van wethouder E.M. den Boef (kenmerk RU09/02371-WB), d.d. 17 maart 2009, dat raadstoezegging nr. 93 is afgedaan.
- 35 6. Mededeling van burgemeester mevrouw J.H.M. Hermans-Vloedbeld (kenmerk RU09/04022-griffie), d.d. 18 mei 2009, dat raadstoezegging nr. 108 is afgedaan.
- 40 7. Raadsinformatiebrief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 8 mei 2009, over tussentijdse evaluatie parkmanagement Ridderkerk.
8. Raadsinformatiebrief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 18 mei 2009, over wijzigingen in de Ondersteunende begeleiding en de gevolgen voor de Wmo.
- 45 9. Raadsinformatiebrief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 18 mei 2009, over voortgang evaluatie Wmo-verordening.
- 50 10. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 26 mei 2009, als antwoord op de schriftelijke vragen ex artikel 40 reglement van orde van het raadslid A. den Ouden over uitsluitend recht graven voor onbepaalde tijd.
11. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 28 mei 2009, als

- 5 antwoord op de schriftelijke vragen ex artikel 40 reglement van orde van het raadslid mevrouw A. Ripmeester over het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).
- 10 12. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 5 juni 2009, als antwoord op de schriftelijke vragen ex artikel 40 reglement van orde van het raadslid M.A. Hitzert over communicatie.
- 15 13. Afschrift van de brief van het college van burgemeester en wethouders aan Milieudefensie, d.d. 25 mei 2009, over deelname aan de Week van de Vooruitgang 2009.
- 20 14. Brief van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 29 april 2009, waarbij het Verslag Wet kinderopvang 2008 ter kennisneming wordt aangeboden.
- 25 15. Brief van de Stadsregio Rotterdam, d.d. 29 april 2009, waarbij het Rapport Klaar voor de starter wordt aangeboden.
- 30 16. Brief van de Stadsregio Rotterdam, d.d. 13 mei 2009, waarbij 2 fact sheets over de verstedelijkingsafspraken 2010-2020 worden toegezonden.
- 35 17. Brief van de Stadsregio Rotterdam, d.d. 7 april 2009, waarbij de Voortgangsrapportage 2008 van het Uitvoeringsprogramma RR2020 wordt aangeboden.
- 40 18. Brief van de Stadsregio Rotterdam, d.d. 22 april 2009, met de verslagbundel van de Startbijeenkomst Dialoog 2009 van 18 maart 2009.
- 45 19. Brief van de Stadsregio Rotterdam, d.d. 28 mei 2009, waarin wordt meegedeeld dat de voor 15 juni 2009 gereserveerde Dialoogconferentie wordt verplaatst naar woensdag 16 september 2009.
- 50 20. Brief van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond directie Brandweer, d.d. 27 april 2009, met het boekje Beleidsvisie 'De vrijwilligheid als kans'.
21. Verzamelbrief april 2009 van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, d.d. 27 april 2009.
22. Brief van de Inspectie Werk en Inkomen, d.d. 29 april 2009, met het rapport Met begeleiding meer werk.
23. Brief van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, d.d. 22 april 2009, waarbij de (afsluitende) rapportage van het onderzoek provincies 'De voorbereiding op de rampbestrijding door de provincie' wordt aangeboden.
24. Jaarverslag van de Inspectie Werk en Inkomen over 2008.
25. Afschrift van de brief van de heer R. Stein, d.d. 20 april 2009, aan de Kamer van Toezicht van Notarissen, inzake klacht.

- 5
26. E-mail van de heer Pors als voorzitter van de Vereniging Polder Nieuw Reijerwaard, d.d. 22 mei 2009, met de schriftelijke reactie van de vereniging op het raadsvoorstel van de Rotterdamse gemeenteraad over polder Nieuw Reijerwaard.
- 10
27. Brief van de MO Groep Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening, d.d. 20 mei 2009, waarbij de brochure '7x het verschil maken' wordt aangeboden.
- 15
28. Brief van de GGD Rotterdam-Rijnmond, ingeboekt 8 mei 2009, waarbij het beleidskader jeugdzorg 2009-2012, het uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2009 en het convenant prestatieafspraken jeugdzorg 2009 worden aangeboden.
- 20
29. VNG-ledenbrief, d.d. 24 april 2009, over stand van zaken Wmo.
30. VNG-ledenbrief, d.d. 24 april 2009, over nieuwe start programma Modernisering GBA.
- 20
31. VNG-ledenbrief, d.d. 28 april 2009, over ledenraadpleging over aanvullend bestuurlijk akkoord Rijk-VNG 17 april 2009.
- 25
32. VNG-ledenbrief, d.d. 29 april 2009, over omroepfinancieringen en kabelontwikkelingen.
- 30
33. VNG-ledenbrief, d.d. 6 mei 2009, over tijdelijke verhuur via de Leegstandwet.
34. VNG-ledenbrief, d.d. 7 mei 2009, over vacatures voor de bestuurlijke organisatie van de VNG.
- 35
35. VNG-ledenbrief, d.d. 13 mei 2009, met de agenda voor de algemene ledenvergadering op 10 juni 2009.
- 40
36. VNG-ledenbrief, d.d. 13 mei 2009, met contributievoorstel 2010.
37. VNG-ledenbrief, d.d. 28 mei 2009, met de mededeling dat de inventarisatie van netwerken en praktijkvoorbeelden van duurzaam inkopen is gestart.
- 40
38. VNG-ledenbrief, d.d. 28 mei 2009, over het bereikte akkoord over vergoedingen voor inzameling elektr(on)ische apparatuur.
- 45
39. VNG-ledenbrief, d.d. 28 mei 2009, met de mededeling dat de ledenraadpleging over aanvullend beleidsakkoord Rijk-VNG is verlengd.
- 50
40. VNG-ledenbrief, d.d. 29 mei 2009, met een nieuwe en geheel herziene Modelreferendumverordening.
41. VNG-ledenbrief, d.d. 2 juni 2009, over het herstellen van een rekenfout in de berekening gemeentefondsacrossen.

Afdoening door B en W

1. Brief van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, d.d. 27 april 2009, met betrekking tot Gemeenschappelijk financieel toezichtkader.

5

2. Brief van Vakcentrale CNV, d.d. 16 april 2009, betreffende lokale lasten, de rol van de gemeente in het sociaal akkoord.

10

3. Brief van het Landelijk Platform Vrienden van Ganzedijk, d.d. 8 mei 2009, met een verzoek om financiële ondersteuning van het platform.

De voorzitter: Categorie 1? Niemand. Categorie 2? Niemand. Voor de overige categorieën zijn geen stukken binnengekomen.

Dank u wel.

15

7. Voorstel om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling sociale zaken gemeenten Albrandswaard en Ridderkerk vast te stellen (raadsvoorstel 240)

De voorzitter: Dit onderwerp is ter vaststelling geagendeerd. Zijn er nog stemverklaringen?

20 Dat is niet het geval. Dan is de gewijzigde gemeenschappelijke regeling bij dezen vastgesteld

8. Reactie op de brief van de gemeenteraad van Albrandswaard over de samenwerking tussen de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk

25

De voorzitter: Ook dit onderwerp is ter vaststelling naar de raad gestuurd. Ik wijs u op de gewijzigde brief die u hebt ontvangen naar aanleiding van de commissievergadering. Zijn er nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dank u wel. Dan gaat de brief zo weg.

30

9. Voorstel om het voorkeursrecht te vestigen op gronden in Nieuw Reijerwaard (raadsvoorstel 242)

De voorzitter: Hier is zojuist een commissievergadering over geweest. Het onderwerp is ter vaststelling naar de raad gestuurd, maar ik zie wel een stemverklaring. Het woord is aan de heer Van Houcke.

35

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik heb natuurlijk geen enkel bezwaar tegen het vestigen van voorkeursrecht. Dat is een goed instrument, in handen van de gemeente. Alleen in dit geval ben ik tegen de vestiging van een bedrijventerrein op gronden in Nieuw Reijerwaard geweest en dat blijf ik. Los daarvan vind ik dat wanneer ik hier nu voor stem, ik ook voor een verdere ontwikkeling stem waarvan de afloop uiterst ongewis is. Het lijkt me daarom verstandig tegen te stemmen.

40

De voorzitter: Dank u wel, waarvan akte uiteraard. Het woord is aan de heer Neuschwander.

45

De heer Neuschwander: Voorzitter, daar kunnen wij ons bij aansluiten. Ook Leefbaar Ridderkerk stemt tegen dit voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boertje.

50

De heer Boertje: Voorzitter, hoewel de VVD geen voorstander is van voorkeursrecht, begrijpen wij de noodzaak in sommige gevallen. De polder Nieuw Reijerwaard is zo'n geval. Laat het duidelijk zijn dat we altijd per geval moeten bekijken of we het instrument van voorkeursrecht willen inzetten. Wij gaan wel akkoord.

5

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere stemverklaringen? Dat is niet het geval, waarmee dit voorstel is aangenomen.

10

**10. Voorstel tot onteigening van gronden ten behoeve van bedrijvenpark
Cornelisland Ridderkerk (raadsvoorstel 229)**

De voorzitter: Ook dit voorstel is ter vaststelling geagendeerd. Nog stemverklaringen? Geen stemverklaringen. Het voorstel is aangenomen. Dank u zeer.

15

11. Voorstel om de Beweegvisie 2009 vast te stellen (raadsvoorstel 230)

De voorzitter: Ook dit voorstel is ter vaststelling naar de raad gestuurd. Zijn er nog stemverklaringen? Mevrouw Duman.

20

Mevrouw Duman: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een stemverklaring. Het is een goed voorstel. Het is integraal voor veel doelgroepen en zet in op preventie. Sport bevordert onze gezondheid, een goede gezondheid voorkomt sociale uitsluiting en draagt bij aan het welzijn van alle mensen in Ridderkerk. Jong en oud, arm en rijk. Dank u wel.

25

De voorzitter: Dank u zeer. Het is bijna meer dan een stemverklaring. Het is genoteerd. Daarmee is dit voorstel ook aangenomen. Dank u wel.

12. Debat over het jaarverslag 2008 van het Handhavingsbeleidsplan

30

De voorzitter: Dit onderwerp is meegenomen uit de vorige raadsvergadering, toen ook een presentatie is gehouden over handhaving. Ik geef het onderwerp vrij voor discussie. De heer Van der Spoel.

35

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. U constateert in het stukje algemeen dat er een polarisatie kan optreden tussen de verschillende rollen van de overheid, namelijk de handhavende en normenstellende tegen de dienstverlenende en faciliterende overheid. Deze polarisatie is er niet. Die bestaat juist niet. Duidelijke heldere handhaafbare regels en daadwerkelijk handhaven worden juist gewaardeerd en versterken de ondersteunende rollen. Wat betreft de toezichthouders is er nog steeds geen volledige bezetting. Kunt u aangeven wanneer de vacatures ingevuld zijn en heb ik goed begrepen dat er nu alweer discussie ontstaat over hun rol? Nog niet zo lang geleden is duidelijk aangegeven dat de gemeente hierin de regie zou volgen.

40

In de conclusies van het stuk is aangegeven dat een nadeel van integraal handhaven is dat het tijd kost. Wij denken dat deze passage onzin is. Die investering van tijd leidt juist tot integraal beleid en daar is juist de winst mee te behalen. Deelt u die mening?
Dank u wel.

45

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Los.

50

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. Ik heb al de kans gekregen om iets te zeggen over handhaving. Wat mij in eerste instantie opviel in dit stuk, is dat gesproken werd over het dichten van een vermeende kloof. Een kloof die er niet is, kun je ook moeilijk dichten.

5 Ik maak mij ook wat zorgen over het aantal toezichthouders. U zegt dat de situatie in 2009 nog nijpend is. Hoe denkt u de ploeg op sterkte te houden, c.q. te brengen om handhaving goede vorm te geven?
Dank u wel.

10 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Los. De heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter.

15 In november 2004 is een handhavingsbeleidsplan uitgebracht met de titel Handhaving in Ridderkerk – integraal beter. De SGP-fractie legt de nadruk deze keer op vooral het laatste: integraal beter. Handhaving is geen doel op zich, maar een van de instrumenten om beleid uit te voeren en beleidsdoelen te realiseren. In het handhavingsbeleidsplan wordt onderscheiden naar integrale beleidsuitvoering, integrale afweging, integrale planning, integrale uitvoering en integrale aandacht. En ook gedogen is onderdeel van handhaving. Allemaal prima, maar de terugkoppeling van een en ander in het verslag naar de raad stelt absoluut teleur. Het eerste handhavingsjaarverslag over 2005-2007 is in 2008 aan de orde geweest. En in 2006 was er bijvoorbeeld nog een gedegen rapportage over de leerplicht. Nu schijnt dat eind oktober aan de orde te komen. In ieder geval geen integraal jaarverslag 2008 dus. Jammer, zeker nu het verslag over 2005-2007 nog wel inging op de verschillende beleidsvelden (bouwen, wonen, WWB, APV, Marktverordening, bestemmingsplannen en handhavingsprojecten, de integraliteit, de handhaafbaarheid, samenwerking, verantwoordelijkheden en bevoegdheden). Het is nu een bijna tijdloos algemeen geformuleerd stuk geworden dat weinig echte informatie geeft. Gelukkig heeft de verantwoordingsdag wel wat goed gemaakt, maar wat de SGP-fractie betreft moet het een ander jaar echt beter, integraal beter mogen wij wel stellen.
30 Benoem in het verslag wat op de verschillende terreinen is gedaan, welke resultaten zijn bereikt en onderbouw dat met cijfermatige gegevens. En geef ook aan waar kinken in de kabel zijn gekomen. Dan is dat ook duidelijk. Kortom: integrale handhaving en integrale verslaglegging.
Dank u wel.

35 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Smit. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, stapelend op de vorige sprekers omdat we wat mij betreft het handhavingsbeleidsplan al behandeld hebben, grotendeels, nog een paar opmerkingen.

45 Als ik naar de beantwoording van 25 juni jl. kijk, hadden wij het idee dat handhaving op gespannen voet zou staan met de deregulering!? Daar zet ik even een vraagteken en uitroepteken achter. Ik wil graag horen of we dat ook vinden, dat handhaving op gespannen voet staat met deregulering. Als het gaat om gedogen, is het wellicht goed om in tweede termijn nog eens in te gaan op het al dan niet gedogen wat betreft de VVD. Ik had het idee dat de VVD op dit punt sprak over gedogen en hoe scheidt u dat. Ik wil nooit gedogen. Misschien kan de VVD er nog even op reageren, maar ik kreeg het idee dat de expliciete uitspraak van de voorzitter hoe je dan wel zou kunnen gedogen, op welk moment en zo, nog redelijk is in de ogen van de VVD.

50 Tot slot de problematiek van de toezichthouders, in het bijzonder de vacatures. Dat baart ons zorgen. De voorzitter sprak op 25 juni jl. op enig moment over 'kwetsbaar hoe wij het nu hebben georganiseerd'. Einde citaat. Die uitspraak over toezichthouders en vacatures baart ons zorgen. Wellicht kunt u dat nog eens nader toelichten. Dank u wel.

5

De burgemeester: Dank u wel, voor uw vragen. Wij hebben op de verantwoordingsdag een presentatie kunnen geven over de verantwoording in Ridderkerk. Ik durf te stellen dat wij sinds een aantal jaren, ook op basis van het handhavingsbeleidsplan dat u eind 2004 hebt vastgesteld, echt een handhavende gemeente zijn geworden.

10 Handhaving is in elke gemeente in ontwikkeling geweest, en dus ook in Ridderkerk. We zijn natuurlijk nog niet helmaal tevreden. Er valt nog te ontwikkelen. Dat leest u ook in het beleidsplan. We stralen wel uit dat we in Ridderkerk handhaven. Dat betekent dat we durven optreden. We hebben het beleid daarvoor als goede basis. Daar kunnen we behoorlijk en zelfs goed mee uit de voeten.

15 De heer Van der Spoel wees op de vermeende polarisatie tussen de rollen. Er is altijd mogelijke frictie tussen de rollen. De dienstverlenende rol als overheid en de toezichthoudende rol. Als het gaat om schoon, heel en veilig, heeft veiligheid de hoogste prioriteit. Dan kan er nauwelijks sprake zijn van in de dienstverlenende rol schieten. Dan moet je de toezichthoudende rol prioritair stellen.

20 Dat wil niet zeggen dat je degene die de overtreding begaat, niet op weg zou moeten willen helpen als dat noodzakelijk is om tot een juiste situatie te komen.

En dan kom ik meteen op het instrument gedogen. Het instrument gedogen is bewust opgenomen in het handhavingsbeleidsplan. Niet als zijnde toepassen van artikel 5. Zo willen we het niet zien. Gedogen moet u echt zien als passend in een proces om te komen tot een veilige en handhaafbare situatie. Gedogen mag nooit betekenen dat je als overheid wegkijkt. Die situaties bestaan dan ook niet. Wij maken nooit de keuze dat wij iets niet willen weten of dat we niet willen optreden. We maken wel de keuze dat we afspraken maken met personen of instanties of bedrijven die ons willen brengen naar een veilige situatie en om stappen te zetten om daar te komen waar we willen zijn.

30 Ik merk, mijnheer Onderdelinden, dat u vooral een vraag stelde aan uw collegae van de VVD, maar ik help u graag door nog eens te zeggen wat ik vorige week heb gezegd. En zoals ook door u in het vastgestelde beleidsplan staat.

35 Er zijn terecht vragen gesteld over het integrale karakter van het handhaven. Ook dat staat in het handhavingsbeleidsplan. Daar hebben we bij het vorige jaarverslag ook met elkaar iets over gezegd. U wilde daar wat meer over weten. Ik geef toe dat dit nader uitgewerkt moet worden.

40 En dat er staat dat integraal handhaven tijd kost, is in principe onzin. Dat ben ik met de heer Van der Spoel eens. Je wint dit weer terug, zeker in kwaliteit, maar je moet dit met je partners leren ontwikkelen. Ik ben het absoluut met u eens dat we op termijn winst halen uit integraal handhaven.

45 De heer Smit heeft nog gezegd dat de terugkoppeling in deze vorm hem qua inhoud teleurstelt. U zegt ook dat de verantwoordingsdag in die zin wat heeft goedgeemaakt. Dat geeft ook wel aan dat je naast papieren stukken altijd het gesprek met elkaar moet aangaan. Maar, vingerwijzingen zijn zeer welkom om ook nog een handhavingsjaarverslag beter in het vat te kunnen gieten, zodat u nog meer in handen heeft.

50 De heer Onderdelinden heeft gezegd dat handhaving op gespannen voet zou staan met deregulering. Althans, ik zou dat hebben gezegd. Ik denk dat u mij niet goed hebt begrepen. Ik denk dat het op zich niet op gespannen voet hoeft te staan. De ondernemers en individuele inwoners waarmee we hebben gesproken over deregulering, geven over het algemeen aan dat zij geen hekel aan regels hebben. Zij snappen dat er regels zijn. Als we het hebben over

5 deregulering, dan zouden we dat zo moeten verstaan dat we een slag zouden moeten willen
maken met elkaar als het gaat om dienstverlening. We zouden moeten kijken of de
toegankelijkheid tot de regelgeving in digitale vorm wat gemakkelijker gemaakt zou moeten
worden. Dus, mensen hebben geen hekel aan handhaving. Deregulering willen we waar het
10 kan bij elkaar laten komen. We schrappen overbodige regelgeving. Daar hebben we ook met
het burgerforum naar gekeken. Ik denk dat het meer gaat om het inbrengen van een stukje
gemak als het gaat om het aanvragen van vergunningverlening dan iets anders.

U hebt allemaal iets gevraagd over toezicht houden. Ik heb in de presentatie van 25 juni
aangegeven dat de wijze waarop we dat nu in de organisatie hebben, kwetsbaar is. Daarmee
15 bedoel ik niet dat de aansturing van hieruit een probleem is, we hebben het heel bewust in
de gemeentelijke organisatie geplaatst bij de afdeling Vergunningverlening en Handhaving.
Dat werkt op zich goed. De kwetsbaarheid zit hem in de omvang van de groep. Er hoeft maar
een medewerker ziek te worden, te disfunctioneren of te solliciteren en de groep is dermate
uitgedund, dat er nauwelijks meer koppels op straat kunnen zijn. Ik heb vorige week ook
20 aangegeven dat wij in BAR-verband of op een andere manier zoeken naar mogelijkheden om
deze groep steviger te maken. Daar zijn we nog niet mee klaar. Gunt u mij nog wat tijd.
Het nut van onze eigen gemeentelijke toezichthouders heeft zich absoluut bewezen, en ik
ben blij dat uw raad dat een aantal jaren geleden heeft gefaciliteerd. Maar, de tijd is nu rijp om
te kijken hoe we dit steviger kunnen wegzetten.

25 Tweede termijn. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. De kwetsbaarheid van de toezichthouders
baart iedereen zorgen. Iedere oplossing die er aan bijdraagt om de groep steviger te maken,
30 juichen wij toe.

Ik ben blij met uw opmerking over integraal handhaven zodat wij er op termijn echt winst mee
behalen. De passage hierover in het stuk doet anders vermoeden dan uw opmerking.
Naar de heer Onderdelinden wil ik graag opmerken dat de voorzitter tijdens de presentatie op
25 juni heeft aangegeven dat de zaken soms tijdelijk toegestaan worden, maar met als doel
35 en voorwaarde het opheffen van de ongewenste situatie. Daar kunnen we klip en klaar
afspraken met elkaar over maken, inclusief tijdpad. Kortom het voldoen aan de regels op zo
kort mogelijke termijn. Dat is wat ons betreft ook handhaven.

Gedogen leidt uiteindelijk tot het toelaten van iets wat oneigenlijk voortduurt. Daar zijn wij
pertinent tegen.

40 Ik zat nog niet in deze raad, maar volgde op de achtergrond regelmatig de commissie
Algemene Zaken en destijds heeft de raad van Ridderkerk met betrekking tot het beleid over
softdrugs een nulloptie uitgesproken. Daar werd toen wat lacherig over gedaan. Maar op het
moment dat het geval zich voordeed dat iemand daar aan dacht te tornen, heeft de rechter
uitgesproken dat Ridderkerk hier duidelijk over was en dat hier niet gedoogd kon worden. Dat
45 zijn zaken die belangrijk zijn, mijnheer Onderdelinden.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. Mijnheer Los. U hebt geen behoefte aan
een tweede termijn. Dank u wel. De heer Smit.

50 **De heer Smit:** Voorzitter, ik ben blij met uw toezegging om het jaarverslag de volgende keer
wat te verrijken en een integraler karakter te geven. Ook wellicht nog een aanvulling op dat
wat de heer Van der Spoel heeft gezegd over gedogen. Ik denk dat dat op zichzelf ook een
juist instrument is bij het handhavingsbeleid. Zoals u hebt gezegd, zal er altijd gekeken
moeten worden of het handhavingsmiddel wel passend is bij de aard van de overtreding en

5 of er ook geen minder belastend middel hiervoor voorhanden is. Kortom proportionaliteit en subsidiariteit. Daarbij gaat het er natuurlijk ook om dat de gemeente altijd een belangenafweging moet maken. Dus ik denk dat het een onmisbaar instrument is dat natuurlijk wel met verstand toegepast moet worden. Dus in die zin onderschrijf ik uw woorden op dat gebied zeker wel.

10 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Smit. De heer Onderdelinden.

15 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, ik voel dat u gedogen ook als een onderdeel ziet van het handhavingsbeleidsplan. Die indruk had ik vorige week niet. Ik kan met uw uitleg leven.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, maar duidelijk met als optie het opheffen van de ongewenste situatie op zo kort mogelijke termijn onder voorwaarden, inclusief tijdpad. Laat dat duidelijk zijn.

20 **De heer Onderdelinden:** Dat is evident. Voorzitter, uw opmerking over het aantal koppels toezichthouders. Ik begrijp dat het een probleem van het aantal is, maar bij vijf koppels van twee zou een vacature nog niet meteen de kwetsbaarheid moeten verhogen. Dat bevreemdt mij, maar goed, u hebt het uitgelegd. Als samenwerking mogelijk is, onderschrijf ik dat van harte.

25 Dank u wel.

De burgemeester: Dank u wel. Ik denk dat een tweede termijn van mijn kant niet meer nodig is. Dank u voor het gesprek hierover.

30

13. Uitvoering collegeprogramma

De voorzitter: Tijdens de verantwoordingsdag heeft het college zijn termijn gehad. Ik ga met u naar het debat van de raad.

35

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Er is veel gebeurd, er is veel bereikt. Veel van de ambities die er ruim drie jaar geleden waren, zijn waargemaakt of in ieder geval in gang gezet. Het was in het voorjaar van 2006 een aangename ervaring als ChristenUnie toe te treden tot het college. Wij hebben daar geen spijt van gehad. 'Samen aan de slag met aandacht, respect en verantwoordelijkheid', was de titel van het coalitieakkoord. De vier partijen zijn erin geslaagd om een goed plan voor vier jaar neer te leggen. Van dat plan is al heel wat gerealiseerd.

Ik wil een paar punten noemen, zonder uitpuddend te zijn.

Er is een Evenementennota waarbij de zondagsrust beschermd wordt.

45 Er komt een openluchtzwembad.

Er is een centrum voor Jeugd en Gezin geopend en het is nu belangrijk om alle partijen te binden op samenwerking en uitvoering van de afspraken. Het centrum moet net zo vanzelfsprekend betekenis krijgen als vroeger het consultatiebureau. Het is belangrijk om daar stevig op in te zetten.

50 De sekscampers zijn weg. Daar zijn we tevreden mee.

Er zijn duidelijke uitspraken gedaan over de polder Nieuw Reijerwaard. In de komende maanden blijft hier aandacht voor nodig.

We zijn uit Drechtwerk getreden en zetten ons zelf in voor de mensen die extra steun nodig hebben.

5 Ondanks alle wilde verhalen is de Wmo goed ingevoerd in Ridderkerk. Er was met name veel onrust over de huishoudelijke hulp. Al met al is het goed terechtgekomen en wij vertrouwen erop dat de aanstaande aanbesteding goed en zorgvuldig zal verlopen. Er is door de inzet van dit college uitbreiding van het aantal ambulances in deze regio afgesproken. Wij rekenen erop dat hierdoor de overschrijding van de aanrijtijden verder zal afnemen.

10 De hennepteelt wordt van een juiste aanpak voorzien. Prima! Er zijn de laatste tijd meer inbraken, ook landelijk. Tegelijkertijd dreigt er een bezuiniging op het politiekorps. We hebben al afgesproken dat we hier samen tegenin gaan.

15 Daarnaast wil de fractie van de ChristenUnie een oproep doen om zo snel mogelijk met Burgernet aan de slag te gaan. Los van bezuinigingen is het goed dat inwoners betrokken worden bij het vinden van daders van criminele activiteiten. Wij zouden graag willen weten wat de stand van zaken is van Burgernet.

20 De voedselbank. Onze insteek is dat de voedselbank overbodig moet worden. Daarmee bedoelen we dat mensen er niet van afhankelijk zouden moeten zijn. Dat is een kant van de zaak. De andere kant is dat veel voedsel voorheen werd weggegooid of doorgedraaid vanwege het feit dat het bijna een bepaalde datum had bereikt. Het is goed om nog even met elkaar na te denken over de functie van de voedselbank. Het achterliggende probleem moet worden opgelost: mensen die in schulden zitten, door welke oorzaak dan ook. Maar misschien kunnen we ook aan een andere rol voor de voedselbank denken.

25 In de afgelopen jaren is een behoorlijk bouwprogramma gestart en gerealiseerd. Ridderkerk is er weer een stuk mooier op geworden. Wij hopen dat de bewoners er in de komende jaren met plezier zullen wonen.

Op het vlak van herstructurering staat overigens nog een heleboel te gebeuren, nadat we afgelopen maandag daarover afspraken hebben gemaakt.

30 Niet alleen het coalitieakkoord is in uitvoering, er zijn ook nog allerlei extra dingen op het bordje terechtgekomen. Ik noem in het bijzonder de polder Nieuw Reijerwaard, de schoolmeesterswoning, de structuurvisie. Het zijn allemaal onderwerpen die en passant zijn uitgevoerd. In de krant heeft een mooie lijst gestaan met gerealiseerde projecten. Het is ook goed om te laten zien wat je hebt gedaan. Tegelijkertijd moet je ook stilstaan bij onderwerpen die je nog niet hebt gerealiseerd. We hebben nog een aantal maanden over en het is goed om een aantal punten die nog niet zijn gerealiseerd, aandachtig te volgen. Ik noem daarbij in het bijzonder het jongerencentrum en de bouw van de Driehoek in Drievliet.

40 Voorzitter, wij willen het college bedanken en hem complimenteren voor het vele werk en het geduld dat soms moest worden opgebracht als wij als raad weer eens eindeloos doorgingen. We staan voor een financieel lastige tijd, waar alle aandacht bij gewenst is.

Dank u wel.

45 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Japenga. De heer Vroegindeweyj.

De heer Vroegindeweyj: Voorzitter, ik wil proberen om vanavond bij te dragen aan een op tijd eindigende raadsvergadering. Ik heb een korte reactie.

50 We hebben het al vaker gezegd: te hoge ambities, te lage prestaties. Veel zaken kunnen pas in 2010 gecontroleerd worden en zijn tussentijds moeilijk te volgen. Niet alles is uitgevoerd, het blijft bij een voornemen of het is nog in onderzoek.

Ik heb ook nog een positieve opmerking. De financiële informatie is de afgelopen jaren sterk verbeterd. Jammer dat dat niet geldt voor de financiële positie.

Tot zover, voorzitter.

5

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smit.

10 **De heer Smit:** Voorzitter, het collegeprogramma heeft de mooie titel gekregen: 'Samen aan de slag met aandacht, respect en verantwoordelijkheid'. Het is niet alleen een mooie titel, er staan ook goede dingen in het programma, al loopt de SGP-fractie niet voor alles even warm. Maar waar het op aankomt, is de vraag wat nu eigenlijk precies is bereikt. Natuurlijk, er is veel werk verzet, maar wat is het effect, het nut van dat alles nu precies geweest voor onze inwoners, voor de Ridderkerkse samenleving? Wij noemen slechts een paar voorbeelden.

15 Als het om veiligheid gaat, wordt gerept over sociale maatregelen (sturen op houding en gedrag), maar tegelijk wordt door het college op onze vragen over de jaarrekening 2008 over het project normen en waarden van de stuurgroep Veilig geantwoord dat vooralsnog geen prioriteit is gegeven aan de uitwerking van dat project (SGP 8R). Terwijl bijvoorbeeld op de verantwoordingsdag over milieu weer wel nadrukkelijk werd gewezen op
20 gedragsbeïnvloeding. En het door de CDA-fractie genoemde handvest Verantwoord Burgerschap was een goede tip, maar ook niet meer dan dat. Kortom: het lijkt op gezwabber en uiteindelijk wordt er te weinig mee gedaan. Dan is handhaving dweilen met de kraan open.

25 Participatie heeft in de achterliggende periode veel aandacht gekregen. Maar is de doelstelling: "Onze communicatie roept het gevoel op een prettig contact te hebben. Dat betekent dat we op tijd, in begrijpelijk Nederlands en met een positieve toon communiceren, ook als we inhoudelijk niet aan de wens van de betrokkene kunnen voldoen", nu echt dichterbij gekomen? Als ik terug denk aan de notitie Inspraakreacties ontwerpstructuurvisie en de vele niet beantwoorde reacties van inwoners, dan lijkt het daar niet op. Geeft niet echt
30 het gevoel prettig contact te hebben, zal ik maar zeggen. En een positieve toon richting inwoners is daar ook niet echt in te vinden, lijkt mij. Het college kenmerkt zich veel te veel door een eenrichtingsverkeercommunicatie. En ook richting de raad wordt onvoldoende aandacht gegeven aan communicatie en bovendien ook heel willekeurig. Het college treedt wat dat betreft zeker niet als eenheid op. Maakt de ene wethouder vaak gebruik van het middel
35 raadsinformatiebrief om de raad tussentijds over lopende zaken te informeren – onze complimenten daarvoor – een ander doet het nooit. Om in dit verband nog maar niet te spreken over een motie die drie jaar geleden unaniem door de raad is aangenomen met het verzoek de actieve en passieve informatieplicht van het college aan de raad te concretiseren. Het wordt gewoonweg niet gedaan! Dat moet en kan veel beter.

40 Weer van een heel andere orde is het onderdeel educatie. Het ondersteunen van de scholen in het bevorderen van een schoolklimaat waar zowel leerlingen als leraren zich prettig voelen, is prima. Het zou zelfs hoge prioriteit hebben, maar toch hoor ik de vorige wethouder nog zeggen: 'dat is geen taak van de gemeente, daar kan ik niets mee'. Waarom dan in een
45 collegeprogramma opgenomen? Iets dergelijks ook met betrekking tot wonen en leefomgeving. Inzicht in de woonwensen van Ridderkerk is mede bepalend voor de verdere invulling van het convenant. Toch is het tot stand brengen van het woonwensenonderzoek bepaald niet van een leien dakje gegaan.

50 Bij welzijn wordt sterk ingezet op vrijwilligerswerk. Onze fractie is niet duidelijk dat vrijwilligerswerk nu inderdaad een belangrijkere rol in de samenleving speelt dan in 2006. De combinatie bevorderen arbeidsparticipatie, bevorderen vrijwilligerswerk en bevorderen sociale samenhang is bijna ondoenlijk. Er blijven tenslotte maar 24 uur in een dag zitten en voor vrijwilligerswerk en sociale samenhang is tijd en presentie onmisbaar. Overigens mag

5 het feit dat een onderzoek naar sociaal isolement ingewikkeld is, niet zondermeer leiden tot de conclusie dat er dan maar van afgezien moet worden en zeker niet van een onderschatting van deze problematiek.

10 Voorzitter, was het dan allemaal kommer en kwel? Nee, gelukkig niet. Er is veel werk verzet en er zijn ook veel goede dingen gedaan. De SGP-fractie denkt dan allereerst aan het Wmo-beleid. Dat heeft onze hartelijke steun gekregen en heeft dat nog. De wijkoverleggen vervullen een nuttige functie en de buurtpreventie in Drievliet - 't Zand is tot stand gebracht. Er zijn verschillende bestemmingsplannen vernieuwd en binnen de beperkte mogelijkheden
15 toch nog veel woningen gebouwd. Er worden ook nieuwe scholen gebouwd en er is sprake van een redelijk veilige leefomgeving. En natuurlijk zijn er ook goede participatietrajecten geweest.

Voorzitter, de SGP-fractie is overtuigd van het goede voor individu en samenleving van Bijbelse waarden en normen. In het licht daarvan betreuren wij dat van een voortzetting van
20 het huidige evenwichtige beleid op het gebied van zondagsrust te weinig sprake is geweest. Het voelt aan alsof aan dat onderdeel van het collegeprogramma continu wordt geknaagd. De nota Evenementenbeleid bevestigt dat naar onze mening en dat voelt niet goed aan. De SGP-fractie is erg onaangenaam getroffen door het feit dat trouwambtenaren met gewetensbezwaren tegen het zogenoemde homohuwelijk ook in Ridderkerk volstrekt
25 prematuur feitelijk worden buitengesloten (in weerwil van artikel 3 Grondwet). Met een op de vingers van één hand te tellen aantal homohuwelijken per jaar en voldoende trouwambtenaren die deze huwelijken willen sluiten, moesten dus zonder enige praktische noodzaak gewetensbezwaarde trouwambtenaren buiten beeld worden gebracht. Het resultaat van een exclusief neutraliteitsdenken dat in Nederland tot dusverre is verworpen.
30 Zie ook de regeling van gewetensbezwaren tegen bijvoorbeeld militaire dienst (nog altijd artikel 99 van de Grondwet). Hopelijk dat het van inclusieve neutraliteit uitgaande tweeluik van de VNG over religie en publiek domein het college weer wat in balans en tot andere gedachten kan brengen.

35 Voorzitter, ik rond af. Er zijn veel goede dingen gedaan en er is ook veel goed gedaan. Maar juist als het gaat om de slogan van het collegeprogramma, dan valt er nogal wat op af te dingen. Aandacht, respect en verantwoordelijkheid: bij een aantal grote discussies – ik hoef die niet te herhalen – ging het juist mis. Op cruciale momenten werd geen brug gebouwd, maar juist opgehaald. Geen prettig contact, maar kortsluiting dus. De SGP-fractie kijkt dan
40 ook met gemengde gevoelens terug op deze collegeperiode.

Tot slot. Wij zouden nog veel kunnen zeggen over bijvoorbeeld het functioneren van de raad, van het college en de onderlinge relaties. Wij doen dat niet. Wel hecht de SGP-fractie eraan bij deze terugblik stil te staan bij de mensen. Ook het besturen van een gemeente is
45 uiteindelijk werk van mensen, van individuen, persoonlijkheden, elk met eigen gaven en mogelijkheden. Ook elk met eigen lief en leed. Er was in de achterliggende raadsperiode sprake van huwelijk en geboorten. Vreugdevolle momenten dus. Er was ook sprake van zorgen door ziekte. Meer dan in de vorige raadsperiode hebben verschillende raads- en collegeleden dat moeten ervaren of ervaren dat nog steeds. Dat plaatst de enorme stapels
50 dossiers en discussies als deze weer in het juiste perspectief van de kwetsbaarheid van gezondheid en leven.

De SGP-fractie wenst alle collega's met gezondheidsproblemen een verder herstel toe en zij wenst in het bijzonder ook onze collega mevrouw Nooijen heel veel sterkte bij het op kracht

5 komen van de ingrijpende behandelingen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smit, in het bijzonder voor uw laatste opmerking. Ik denk dat die door iedereen wordt onderschreven. De heer Van der Spoel.

10 **De heer Van der Spoel:** "Samen aan de slag, met aandacht, respect en verantwoordelijkheid". Wij willen een goede sociale samenleving met een gezonde financiële basis en een sterke economie. Dat staat in de inleiding. Wie had kunnen vermoeden dat de tijden van de economie zo snel zouden veranderen?

15 Vertrouwen in de samenleving vinden wij een belangrijk uitgangspunt. Steeds meer participatie, ook voorafgaand aan het bepalen van het beleid. De wijkoverleggen en platforms bewijzen dat inwoners ook actief willen bijdragen. Zij groeien in hun rol en dragen daadwerkelijk bij aan de sociale cohesie in de wijken. Zo benutten we optimaal de kracht van de samenleving en kan de overheid verder op afstand komen te staan en zich beperken tot kerntaken.

20 Uitgaande van vertrouwen willen wij verantwoordelijkheid geven aan de burgers. Het blijkt dat men deze ook doelbewust wil nemen. Met aandacht en zorg voor hen die dat nodig hebben. De inzet was en is dat iedereen volwaardig kan deelnemen aan de samenleving. Jongeren tot 27 jaar hebben werk of volgen een opleiding. Dat lukt redelijk bij jongeren tot 23
25 jaar. Voor de groep jongeren tot 27 jaar moet nog een forse inspanning geleverd worden en dan mogen de onzichtbaren zeker niet vergeten worden.

In deze periode is ingezet om overheid, onderwijs en ondernemers bij elkaar te brengen. Tot voor deze periode wist de overheid het bedrijfsleven nauwelijks te vinden. Door de inzet nu,
30 wel. Dat levert winst op voor ondernemers, onderwijs en overheid.

Integrale aanpak met betrekking tot veiligheid werkt! Zie daarvoor de aanpak van de hennepsteelt. De politie kan het werk doen zonder met oneigenlijke taken bezig te hoeven zijn.

35 Eerder heeft de VVD aandacht gevraagd voor veiligheid op het water. Dat dat nodig is, bleek vorige week maar weer eens. Daar valt nog de nodige inzet op te plegen.

40 Handhaven, mijnheer Onderdelinden, doe je door duidelijk te zijn. Dat is essentieel. Veiligheid blijft speerpunt 1, zonder enige concessie.

En voorzitter, ik begin weer over de ambulances. Wij steunen u om ervoor te zorgen dat de normtijden ook in Ridderkerk worden gehaald.

45 Overlastgevende jongeren blijken ondanks inzet erop, toch hier en daar een probleem. Denk aan de Oranjestraat en de Pier in Bolnes. Overlastgevende jongeren is niet hetzelfde als jongeren die hangen. Overlastgevende jongeren moeten aangepakt worden, in het belang van henzelf en in het belang van de overige inwoners.

50 Samenwerking in BAR-verband is prima, maar niet zaligmakend. Samenwerken in alle verbanden loont. Kijk bijvoorbeeld naar de milieustraat. Dus, kijk ook naar het zuiden. Niet samenwerken om samen te werken, maar gericht op het onderwerp. Het uitgangspunt is dat het een voordeel voor Ridderkerk moet zijn.

5 Communicatie blijft toch zorgen baren. Actualiseren van de website en verbeteren van de digitale dienstverlening zijn onderwerpen die snel aangepakt moeten worden.

10 Gebleken is dat het BOS-beleid werkt. De buurtsportlocaties worden zeer intensief benut. Het besef bij het onderwijs, dat onderwijs niet op zichzelf staat maar vele raakvlakken heeft met andere onderwerpen in de samenleving, begint steeds meer door te dringen. Hier vindt ook integraal beleid plaats en dat vinden wij winst.

15 Nu gaat er eindelijk voor alle gezindten een stedelijk jongerencentrum komen. Het kan er niet snel genoeg komen.

15 Wij moeten ons onvermoeibaar in blijven zetten voor de problematiek op het gebied van het milieu. Ik denk dat iedereen daarvan overtuigd is.

20 Het waterplan. Er zijn veel vorderingen gemaakt en de overlast neemt af. Dat komt door de genomen maatregelen, niet omdat de weersomstandigheden zijn veranderd.

Verkeersveiligheid heeft hoge prioriteit. Wethouder, zorg ervoor dat de voorgestelde projecten zo snel mogelijk gerealiseerd zijn.

25 De Wmo blijft onze aandacht vragen. De hele raad en het college zetten zich daar keihard voor in. Jammer, dat decentralisatie niet leidt tot de bijbehorende middelen vanuit het kabinet. Welzijn werkt preventief. De kracht van de organisatie, het af kunnen rekenen op prestaties, begint vorm en inhoud te krijgen.

30 Wij zien duidelijk verbeteringen in de portefeuille Financiën. Daarvoor verwijzen wij naar de diverse bijdragen bij de rekening en de monitor. Een goed voorbeeld is de zerobaseoperatie. Het is ook uitstekend dat de boeggolf aangepakt wordt. Alles wat bijdraagt aan een voortdurend realistisch beeld voor de raad, optimaal te kunnen sturen op Financiën, juichen wij toe. Zo zien wij ook de brief van het college over de meest actuele stand van zaken die wij gisteren mochten ontvangen.

40 Voorzitter, ik ga afronden. Het gevoerde beleid heeft bijgedragen tot een financieel gezonde gemeente. Een gemeente die vertrouwen en verantwoordelijkheid geeft aan inwoners en een gemeente die zich daardoor kan beperken tot kerntaken. Dit betekent een zo groot mogelijke vrijheid voor iedereen. U weet, voorzitter, dat vrijheid bij ons zeer hoog in het vaandel staat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. De heer Onderdelinden.

45 **De heer Onderdelinden:** Dank u wel, voorzitter. Wanneer wij jaarlijks over de programmarekening, monitor en de begroting spreken, debatteren wij uiteraard ook over de uitvoering van het collegeprogramma en dat hebben wij op 25 juni dan ook gedaan. Tegen het einde van deze collegeperiode, is het goed om de gestelde prioriteiten nog eens tegen het licht te houden. Wij kijken periodiek ook naar ons eigen CDA-programma, waarin alle programma's separaat zijn opgenomen en wij die kunnen vergelijken met de periodieke programmamonitor en de vigerende prioriteitstellingen.

50 We komen dan uit op een score van 85%, mijnheer Smit, met nog zeven maanden te gaan. De verloskundige heeft gezegd dat ze tevreden is, maar dat we nog even vol moeten houden en richtlijnen moeten opvolgen.

- 5 Enkele voorbeelden van zaken die positief op de rails staan en volop aandacht krijgen:
- opsporing en stimulering van niet-actieven;
 - activering van de regisseur werk, een echte niet-ambtenaar;
 - buurtpreventie;
 - veiligheidsbeleving;

10

 - wijkoverleggen en bijbehorende plannen;
 - ontwikkelingen binnen het onderwijs;
 - inkleuring van Slikkerveer-Zuidoost;
 - aanpak structuurvisie;
 - samenwerking op welzijnsgebied;

15

 - centrum voor Jeugd en Gezin en de voortschrijdende Wmo-ontwikkelingen;

Tot heden een financieel verantwoorde status, was een tekst die ik kortgeleden schreef. Ik kom daar vanavond op terug.

Mijnheer Van der Spoel, wij onderschrijven handhaven zeker ook. Zeker!

20

Er zijn ook maren:

- niet-opsporen van 23-27 jarigen (hoewel we daar op 25 juni jl. alweer positiever over spraken);
- revitalisering bedrijventerreinen;

25

- stimuleren actief vestigingsbeleid;
- woonwensenonderzoek;
- het in kaart brengen van het sociale isolement.

Dit waren vijf punten die wat ons betreft onder de maren vallen.

30 Participatie

Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in voorlichtingsavonden, platforms, interactie, spelregels et cetera. Dat hebben we afgesproken en vastgelegd. We moeten dat ook periodiek evalueren en kijken wat het oplevert. We moeten kijken naar hoe verkeerszienswijzen van derden worden overgenomen. Kennelijk zijn er in heel veel gevallen

35

redenen om de insprekers en meedenkers niet te volgen. Wij organiseren onze eigen weerstand. Dat is op zich geen probleem, want het hoort bij besturen en participatie. Wij hadden eens een opsomming moeten maken van voorbeelden waarbij de participatie in welke vorm dan ook al dan niet heeft gewerkt. De wijkoverleggen zijn over het algemeen positieve voorbeelden van participatie.

40 Maar, zo bleek uit de laatste samenspraak, het college vraagt zelden of nooit advies aan de wijkoverleggen.

De wijkontwikkelingsplannen zijn daar weer een uitzondering op.

45 Huisvesting jongerenwerk. Bedankt voor de recente brief. Toch zijn wij teleurgesteld. Niet alleen over de tijd die ermee gemoeid is. Zolang de jongeren daar nog niet voor gaan liggen, vinden wij het prima. Het gaat ons meer om alle facetten die steeds na elkaar aan het licht en aan de orde komen. De meeste kunnen aan het begin van het traject in kaart worden gebracht. Zo voorspelbaar zijn ze. Bij een goede coördinatie gebeuren zulke dingen niet. Dit dossier moet een les zijn.

50

Woningen. In de schriftelijke vragen en antwoorden wordt gesproken over 1275 woningen tot 2010. Welke aantallen kunnen fysiek worden gehaald? Heeft het college ook inbreng gehad in de aantallen die midden in de crisistijd moeten worden opgegeven voor 2010-2020?

- 5 Worden alle bestaande en nieuwe convenanten opnieuw tegen het crisislicht gehouden om vervolgens consequenties te trekken?

In Koudekerke spraken college en raad over de mogelijkheid om een meerkeuzemodel op te nemen. Dit idee werd breed gedeeld. In praktijk constateren wij dat dit nog onvoldoende
10 tussen de oren zit.

Drievliet vormt wellicht een positieve uitzondering. Wij roepen het college op om deze wens standaard toe te passen waar dit ook mogelijk is.

Tot slot, voorzitter, zien wij vier zittende wethouders die vanaf 2006 van geen wijken weten.
15 Een burgemeester die veel in de wijken te vinden is. En een vrijwillig vertrokken gemeentesecretaris. Dit zijn de ingrediënten voor een mooi slotakkoord.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Onderdelinden. De heer Van Houcke.
20

De heer Van Houcke: Voorzitter, we zijn een beetje uitgeëvalueerd. Wij weten ook niet goed wat we met deze evaluatie aan moeten en wat de zin ervan is. Wij vinden deze evaluatie bovendien te vroeg en te laat.

25 Heel veel prestaties moeten pas in 2010 gehaald worden. Dat kan zelfs nog 31 december 2010 zijn. Daarmee heeft de coalitie, c.q. het college zich in veel zaken onaantastbaar gemaakt.

Anderzijds is het menigmaal aan de orde dat de raad zelfs na herhaald aandringen, niet die informatie krijgt die hij wil hebben. Nog vorige week werd het zoveelste hoofdstuk geschreven uit het verantwoordingsboek milieu. We staan nog steeds met lege handen. U kunt toch niet
30 menen dat we dit nu gaan bespreken?

Ons standpunt over drieëneenhalf jaar milieubeleid is bekend, zo mag ik veronderstellen. Ook op het gebied van onderwijs was het de afgelopen jaren dikwijls buitengewoon lastig om
35 de gevraagde informatie boven water te krijgen. Wij denken aan het proces van verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs, de besteding van de achterstandsgelden, de voortgang van de geplande nieuwbouw die alsmaar stagneerde, de voortgang van de brede scholen.

Voorzitter, ik wil niet voor de SGP spreken, hoe zou ik dat overigens kunnen? Maar, ook
40 verstrekking van de informatie over de subsidieregelingen was een nauwelijks te nemen horde voor het college.

Wat D66/GroenLinks betreft, zie ik dit als een evaluerende opmerking voor de uitvoering van het collegeprogramma.

45 Het heeft hier en daar nogal eens gehaperd aan de uitvoering van het gevraagd en ongevraagd informeren van de raad. Wij vragen ons dan als oppositiefractie af of deze informatie wel bij de coalitie bekend is.

Voorzitter, waar kunnen wij ons aan refereren bij deze evaluatie? Wij hebben uit ons archief een aardig drukwerkje uit 2006 gehaald en dat gelezen. Wij zouden graag op basis daarvan
50 de balans opmaken in de raadsvergadering van januari of februari 2010. Daar ligt wat ons betreft het moment van evaluatie. Afrekenen, zo u wilt, met het zicht op de verkiezingen.

Dan een aantal opmerkingen.

- 5 Over het programma Economie en Werk, hebben we wel gemerkt hoe de wethouder hier aan heeft getrokken. Voedselbank, de Wet werk en bijstand met een hard bestand aan langdurig werklozen, een haperende inzet van re-integratiegelden en de Wmo. De werkelijkheid bleek weerbarstig, de instrumenten niet zelden ontoereikend, maar uit de jaarrekening en de laatste monitor blijkt dat er toch langzaam schot begint te komen in verschillende van deze
- 10 moeilijke dossiers.
Hulde voor de afwerking van Drechtwerk. Nu nog de afwerking.
We hadden steeds het gevoel dat de wethouder bereid was de raad te informeren. Dat gebeurde ook dikwijls ongevraagd.
- 15 Ten aanzien van participatie en bestuurszaken. Ondanks de soms zeer lage waarderingscijfers is gebleken dat er veel energie is gestoken in het bereiken van de burger. Helaas is de opbrengst daarvan nog mager. Dat moet wel eens pijn doen. Toch is daarbij ook de cultuur van de hele organisatie, en laten wij onszelf daar ook maar bij rekenen, een niet weg te denken factor. Daar valt nog steeds een wereld te winnen.
- 20 En dan, werden raad en college belast door, ik noem het maar 'een langlopend dossier'.

De postverwerking, een zaak waar we al zolang deze bestuursperiode duurt voortdurend over praten, is nog steeds niet goed op orde. Nog steeds blijven berichten binnenkomen dat post niet binnenkomt, kwijtraakt enzovoort.
- 25 Samenwerking in BAR-verband. Het doel om samen te werken met andere gemeenten, is ruimschoots gehaald.
- 30 Onderwijs. Gelukkig zien we de laatste maanden versnellingen optreden om het doel van drie brede scholen in 2010 te halen. Wij wachten af of dit lukt.
Verder verwijs ik naar eerdere opmerkingen.
- 35 Jeugdbeleid. Er is een flinke ommekeer opgetreden in het jeugdbeleid. Het heilloze dogma van 16+ alleen in het centrum en 16- in de wijken, is verlaten. Gelukkig maar. Eindelijk zicht op een volwassen jongerencentrum. Maar, keer na keer met onbegrijpelijke, vertragende factoren. Voor de jeugd in de wijken blijft het vooral hangen bij gebrek aan een uitdagende woonomgeving. Gelukkig zijn de eerste bosplekken ontstaan. Ik noem dat maar zo. Denk aan Bolnes. Geweldig! Ook voor jongere kinderen is er nog een wereld te winnen aan de
- 40 inrichting, vormgeving en veiligheid van de woonomgeving. Ik voeg hier gemakshalve Dynamiek aan toe.
De communicatie met de raad loopt tot op de dag van vandaag met horten en stoten.
- 45 De hardnekkigheid van de filosofie van de doorstroming in de woningbouw, laat jongeren versneld uitstromen. De gemeente vergrijsst. Voorzeningen komen onder druk, zoals de basisscholen. Een niet geslaagd beleid, gefixeerd op het halen van bouwcijfers.
Er is nog steeds geen poging gedaan een samenhangend hoogbouwbeleid te formuleren. Nog steeds gaan we ad hoc omhoog, zoals nu pijnlijk blijkt bij Het Huys ten Donck.
- 50 Voorzitter, ik noemde dit college eerder het college van uitstel en vertraging. Met argumenten. Dit college is helaas het college van de boeggolf die hoger reikte dan ooit. Daar tegenover staat dat het afgelopen jaar wel flinke stappen zijn gezet om de budgetten onder controle te krijgen en de planning zo in te richten, dat we straks geen planken vol nog uit te voeren plannen hebben. Complimenten daarvoor!

5

De ICT-ondersteuning voor de raad is onder de maat gebleven. En met het besluit Nieuw Rijerwaard ter beschikking te stellen van bedrijven, heeft het college een potje gemaakt van de milieudoelstellingen als betere lucht en minder lawaai en hebben de economische ideeën andermaal geprevaleerd boven de milieudoelen.

10

We hebben een aantal prachtige, niet alleen prachtig uitgevoerde, maar ook prachtig qua inhoud, wijkontwikkelingsplannen gezien. De wijkoverleggen met de budgetten lopen. Ze functioneren. Dat heeft onze grote instemming!

15

Voorzitter, in dit korte bestek waren dit een aantal zaken die voor ons wel relevant zijn. Het was zeker niet volledig.
Dank u wel.

20

De heer Hitzert: We vinden dat er veel is gerealiseerd en dat er veel in de steigers staat, maar we zijn nog lang niet tevreden. Maar dat kunnen we ook niet zijn. We zijn blij met de collegialiteit in de coalitie en ook zeer tevreden over de samenwerking met de oppositie. Zeker toen we op het laatste moment zoveel stukken thuisgestuurd kregen, moesten we wel een gezamenlijke krachtmeting doen.

25

Tevreden met het behaalde voorlopige resultaat. We zijn blij met de 'snelkookpan' in Bolnes. Blij met de tram in het centrum en nu doorgetrokken naar Drievliet. We zijn blij met de structuurvisie, blij met de ambulances en blij met het beleid over alcohol. Niet omdat deze punten nu zo belangrijk zijn, maar ik wilde elke wethouder toch een kleine pluim geven. Wij zijn op sommige punten tevreden. Maar, we zijn ook bang. Er is een groeiende groep werklozen. Wij willen de voedselbank afschaffen. Zoals het er nu uit ziet, moeten we hem

30

alleen maar gaan uitbreiden. De vereenzaming van ouderen doet ons pijn. De stijgende groep zichtbare armoede, de niet zichtbare groep stille armoede. Wij maken ons zorgen, zeker met de groei van het aantal werklozen. Zijn we dan tevreden? Eigenlijk niet!
We zijn er nog lang niet maar we vechten ervoor, we gaan ervoor en we komen er. Het is alleen jammer dat de uitkomsten van verschillende evaluaties nog steeds niet bekend zijn.

35

Dank u wel.

40

De voorzitter: Dank u wel, nog anderen in eerste termijn? Dat is niet het geval. Dan geef ik het woord aan de wethouders. Ik zal zelf als laatste nog een reactie geven omdat ik natuurlijk geen deel uitmaak van het politieke bestel maar er zijn wel een aantal opmerkingen geplaatst over mijn portefeuille. Het woord is aan wethouder Van den Berg.

Wethouder Van den Berg: Voorzitter, ik heb wel veel opmerkingen gehoord, maar er zijn geen vragen gesteld.

45

De voorzitter: Misschien kunt u blijdschap delen.

Wethouder Van den Berg: Ik ben heel erg blij.
[hilariteit]

50

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, volgens mij heb ik iets gezegd over het jongerenwerk.

Wethouder Van den Berg: Volgens mij zijn er geen vragen gesteld. Het debat is aan u.

5 **De voorzitter:** Wethouder Blesgraaf.

Wethouder Blesgraaf: Dank u wel. Ik sluit mij hierbij aan. Er is een heleboel gezegd, maar ook ik heb geen vragen gekregen.

10 **De voorzitter:** Wethouder Den Boef.

Wethouder Den Boef: Voorzitter, ik heb veel gehoord en weinig vragen. Ik heb gehoord dat er veel instemming is. Ik heb ook gehoord dat er nog veel wensen zijn. Ik heb ook een oproep gedaan om samen met mij na te denken over de verschrikkelijk ingewikkelde problematiek om een stap te kunnen maken op het gebied van milieu. Ik herhaal die oproep.
15 Ik heb net gezegd dat dit college zijn uiterste best op dat gebied doet. Wij zullen daar echter met zijn allen vorm aan moeten geven. Dat wil ik graag nog even toevoegen.
Dank u wel.

20 **De voorzitter:** Dank u zeer. Wethouder De Koning.

Wethouder De Koning: Voorzitter, ik kan kort zijn. Er zijn op zich geen vragen gesteld en er zijn wel een paar opmerkingen gemaakt over de financiën. Ook waren er complimenteuzere opmerkingen. Ik dank daarvoor. Uiteraard namens het hele college.
25 Het is nooit 100% positief, maar zo zit het leven nu eenmaal in elkaar. Over het algemeen hoorde ik positieve reacties. Dat was fijn te horen.

De heer Van der Spoel deed een oproep om de verkeersveiligheidsvoorstellen nu snel ter hand te nemen. Nu we sinds een week weten dat we dat kunnen gaan doen, kan ik u
30 meedelen dat de eerste stappen op die weg zijn gezet. Wij streven ernaar om aan het einde van het jaar zichtbare resultaten te kunnen laten zien. Dank u wel.

De burgemeester: Dank u wel, ik zal als niet politiek ambtsdrager in het college een wat uitgebreidere reactie geven. Ik dank u voor uw beschouwing op de stand van zaken van het
35 collegeprogramma op basis van het coalitieakkoord.

De heer van Houcke maakte volgens mij een terechte opmerking. Hij vroeg zich af of evaluatie op dit moment wel zinvol was. Het komt waarschijnlijk te vroeg of te laat. U hebt natuurlijk een punt. Het zou goed zijn om lopende een collegeperiode op de helft een
40 beschouwing te doen op het collegeakkoord. Wij zijn ons daarvan bewust geweest. Ook naar aanleiding van dat wat we vorig jaar in Koudekerke hebben afgesproken. We hebben daar afgesproken dat we dit jaar voor het eerst een Ridderkerkse verantwoordingsdag zouden organiseren. Daarbij zouden we diepgaand, integraal, themagewijd eens met elkaar naar de rekening kijken. Dat maakt dat het college zich bewust was van het feit dat er ook een en
45 ander met betrekking tot de uitwerking van het collegeprogramma te melden is.

Ik zeg u toe dat ik er bij een volgende periode als voorzitter op zal toezien dat ergens
50 halverwege de periode te doen. U hebt gelijk, aan het einde van deze periode komt de ultieme evaluatie in de vorm van de verkiezingen. Of je dat maar afrekenen of belonen wilt noemen. Dan zal de kiezer spreken. Het lijkt mij goed en ik wil dat ook wel samen met het college en met u vorm geven om te kijken of we tegen het einde van de periode nog eens zo'n beschouwing op de stand van zaken van het collegeakkoord kunnen doen. Met de resultaten en non-resultaten daarbij. Dat vind ik absoluut een goed idee.

Ik ben blij dat we hebben kunnen komen tot een eerste Ridderkerkse verantwoordingsdag. Ik vind het goed dat we elkaar op basis van de rekening in de ogen kijken, omdat de rekening

5 net als de begroting een substantieel stuk is voor de gemeenteraad. En voor het college jaarlijks verantwoording af te leggen. Maar ook voor de gemeenteraad om vanuit zijn controlerende positie het college te kunnen aansturen.

Wat ik ook zojuist heb opgeschreven, is dat we in deze periode zijn gestart met een nieuwe coalitie, en nieuwe verhouding tussen oppositie en coalitie. Dat heeft even aan elkaar moeten wennen. Dat heb ik als voorzitter ook gemerkt, maar volgens mij loopt dat nu op een goede manier. Dat blijkt ook wel uit het feit dat de afspraken die we in Koudekerke hebben kunnen maken, ertoe geleid hebben dat we met een Koudekerketeam aan de slag zijn gegaan. Dat team voorziet ook in het zoeken van de relatie tussen raad en college, het effectiever maken van de relatie en het maken van nieuwe afspraken ook als het gaat communicatie en inzicht geven in wat we allemaal doen.

15 We hebben toen afgesproken dat we met de hulp van dat team (bestaande uit raads- en collegeleden, directieleden en de griffie) afspraken zouden gaan maken over het verder vorm geven van de actieve en passieve informatieplicht van het college naar de raad. Daar komen we ongetwijfeld ook aan toe.

20 Over veiligheid zijn diverse opmerkingen gemaakt. De heer Japenga heeft gevraagd of de stand van zaken in Ridderkerk over het Burgernet gaat. Mijn informatie is dat we dat als pilot zouden starten bij de buurtpreventieteams. Daar begint het en uiteindelijk moet het over heel Ridderkerk worden uitgerold.

25 Ik ben blij, mijnheer Smit, dat u zegt dat we toch in een redelijk veilige leefomgeving leven in Ridderkerk. Het is onze plicht dat zo te houden. Ook al hebben we te maken met meer inbraken. Dat dat ook landelijk het geval is, is waar. Maar het mag geen excuus zijn om er op Ridderkerks niveau niet alles aan te doen om die te voorkomen.

30 Over participatie zijn interessante opmerkingen gemaakt. Het blijft natuurlijk altijd in ontwikkeling. Ridderkerk loopt voorop. Een van de raadsleden gaf aan dat wij onze eigen weerstand organiseren. Dat is ook zo. Daar hebben we zelf voor gekozen. Straks bij de uitkomst van de bestuurskrachtmeting zal ook blijken dat we, omdat we vooroplopen in Ridderkerk in dit instrument ook een bijzonder lerende gemeente zijn. Daar komen qua
35 bestuurskrachtmeting een aantal bijzondere tapes uit naar voren, waar ik samen met u over in gesprek wil.

Over samenwerking is iets gezegd. De ambities ten aanzien van de BAR-samenwerking zijn ruimschoots gehaald. Dat is ook zo. Een aantal van u zegt ook dat we niet moeten blijven hangen in een soort samenwerking, samenwerking doe je op basis van inhoud om resultaat te bereiken en niet om de samenwerking zelf. Dit betekent ook dat wij verschillende kanten uitkijken.

40 Kortom, nogmaals afsluitend wat mijn inzet betreft: ik zou graag de handreiking van de heer Van Houcke om aan het einde van deze periode een evaluatie te doen, graag oppakken. Ik
45 denk dat de rest van het college het daarmee eens is.

Tweede termijn.

50 **De heer Japenga:** Dank u wel, voor uw reactie. Ik had ergens nog een vraag gesteld over de voedselbank. Wanneer minder mensen gebruik zouden maken van de voedselbank, zouden we daar een andere functie aan kunnen toekennen. Is het mogelijk om daar eens over na te denken om tot een goede oplossing te komen en ervoor te zorgen dat voedsel niet zomaar in de prullenbak of in een container verdwijnt?

5 Verder vond ik in het bijzonder de woorden van de heer Hitzert – en de zorgen die hij heeft – over de zwakkeren in de samenleving heel mooi. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Japenga. De heer Vroegindeweyj.

10 **De heer Vroegindeweyj:** Ik heb geen behoefte aan een tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voor mij geldt hetzelfde, voorzitter.

15 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Van der Spoel.

De heer van der Spoel: Voorzitter, de heer Van Houcke had een cryptische opmerking over de cultuur van de organisatie. Er valt nog veel te winnen.

20 Ik denk ook dat er nog meer keuze in de raadsvoorstellen zou moeten zitten. En zoals eerder gezegd. Raad en college hebben een eigen rol. Maar, samen met respect voor elkaars rol moeten we gezamenlijk werken om het optimale resultaat voor de inwoners te bereiken. Daar draait het tenslotte om.

25 **De voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. De heer Onderdelinden.

De heer Onderdelinden: Voorzitter, ik had inderdaad iets gevraagd over jongerenwerk. Omdat de wethouder niet antwoordde, neem ik aan dat de wethouder het eens is met mijn uitspraak. Maar, volgens mij zaten er nog een paar uitdagende vragen bij. De strekking was eigenlijk dat wij nogal moeite hebben met de wijze waarop het nu gaat, omdat het maar voortduurt. Dat vonden wij een onderdeel van het debat over de uitvoering van het collegeprogramma.

30
35 Onze opmerking over de woningbouw, sloeg op de situatie tot en met vandaag, wethouder. Maar, hij slaat ook op de periode hierna. Die heeft alles met de crisis te maken. De vraag hoezeer de aantallen zullen gaan ontwikkelen, is een heel belangrijke vraag voor Ridderkerk.

40 Rond Koudekerke had ik gehoopt dat u daarop in zou gaan, college. Daarom hebben wij indringend gesproken op het punt van meerkeuzezaken of de opties voor raadsleden als het gaat om beoordelen van raadsvoorstellen. Daar is behoefte aan. Wij beseffen dat dit niet bij ieder raadsvoorstel kan, er zal eerst wat meer tussen de oren bij ambtenaren en college moeten gaan zitten om dit ook fysiek te gaan inbrengen. Ik kan me voorstellen dat dit voor de gemeente een omslag is, althans voor de mensen die daarmee bezig zijn.

45 Ik heb uw opmerking over participatie opgevat als een toezegging. Dat wil zeggen dat u na de bestuurskrachtmeting in evaluerende zin bij de raad terug wil komen.
Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hitzert.

50 **De heer Hitzert:** Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Van den Berg. Er liggen een paar uitdagende opmerkingen.

Wethouder Van den Berg: Dank u wel, ik zal meteen beginnen.

5

De heer Van Houcke: Voorzitter, ik ben wel de kleinste fractie, maar zou toch graag nog een paar opmerkingen willen maken.

10

De voorzitter: Neemt u mij niet kwalijk, ik heb u niet expres overgeslagen. Grijp uw kans.

De heer Van Houcke: Het komt wel goed, voorzitter. Dank u wel.

De opmerking van de heer Hitzert over de goede samenwerking tussen coalitie en oppositie, heeft mij zeer getroffen. Ik ervaar dat ook zo. Dank u wel.

15

Tegen de heer Van der Spoel wil ik graag zeggen, dat zijn opmerking niet precies is wat ik bedoelde, maar het is wel verwant aan datgene wat de heer Onderdelinden heeft gezegd. Wanneer vanuit een organisatie plannen worden gemaakt en je kunt als raad keuzes maken, je accenten leggen, kun je misschien wel tot betere besluiten komen. Misschien is dat niet helemaal eerst gezegd maar je hebt dan in ieder geval het gevoel dat je daar beter aan bij kunt dragen.

20

Maar, ik bedoelde nog meer. Cultuurverandering in een organisatie, daar reken ik ons ook bij, is het moeilijkste wat er bestaat. Dat is zeer resistent. Op het moment dat – u moet mij goed verstaan – mensen in de organisatie bezig zijn met het vorm geven van een onderwerp of thema, moet dat op een gegeven moment ook in de participatie gebracht worden, dan moet er over gesproken worden. Er zijn mechanismen, in alle mensen, die dan vinden dat dat hun kindje geworden is en die dat ook graag zo zouden zien aangenomen worden. Dat is cultuur, dat is lastig, dat zit in ons zelf. We verbinden ons aan een thema, en zo willen we het ook graag hebben. Dat betekent dat je je gedachten voor andere dingen en argumenten eigenlijk afsluit. Ik denk dat dat vanaf het begin van het proces eigenlijk anders zou moeten, zoals het moment dat wij erover spreken. Dat is eigenlijk wat ik bedoelde.

25

30

Dank u wel.

35

De heer Van der Spoel bij interruptie: Voorzitter, na de uitleg van de eerdere cryptische omschrijving denk ik dat de heer Van Houcke en ik volledig op één lijn zitten. Hier bestaat geen verschil van inzicht over.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van den Berg.

40

Wethouder Van den Berg: De eerste vraag gaat over de voedselbank. Dat vind ik wat lastig. We spreken over een privaat initiatief. Wij hebben daar als gemeente geen enkel initiatief voor genomen. In die zin is het misschien een beetje over de grens dat wij er iets over hebben geschreven in het collegeprogramma. Maar dat hebben wij gedaan omdat wij vinden dat de voedselbank eigenlijk niet nodig zou moeten zijn in onze samenleving. Wij zien voor ons als gemeente een rol dat de voorzieningen die we hebben, de bijzondere bijstand, terechtkomen bij de mensen die bij de voedselbank komen. We zien dat we nog niet hebben bereikt wat we willen. De groep neemt niet toe, maar we zien ook geen sterke daling. Onze eerste prioriteit is dus dat we dat gaan bereiken.

45

50

De heer Hitzert bij interruptie: Voorzitter, ik hoor net van mijn fractiegenoten dat er wel degelijk sprake is van een toename. Op dit moment maken 51 gezinnen gebruik van de voedselbank.

Wethouder Van den Berg: Als je kijkt naar waar we begonnen, drie jaar geleden, is het aantal ongeveer gelijk gebleven. Er is sprake geweest van een daling, maar gezien de

5 huidige economische situatie is er weer sprake van een stijging. Dat is absoluut zorgelijk. We raken inderdaad verder af van het doel dat we hadden.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, op dit punt wil ik graag iets zeggen. Ik kan mij herinneren dat wij hierover ook hebben gesproken bij de gesprekken over
10 crisisbeheersing.
Het ging toen onder andere ook over de rol van de gemeente. U zegt nu ook weer dat u die rol niet zo ziet. Ik begrijp dat wel een beetje. Ik vraag u toch of het mogelijk is om de mensen die gebruikmaken van de voedselbank, te benaderen met het huishoudboekje, bijzondere
15 bijstand. Ik vraag of er gewoon voorliggende mogelijkheden zijn om deze een op een aan de man te brengen. Dat zou een uitdaging kunnen zijn voor de gemeente.

Wethouder Van den Berg: Dat is huidig beleid, dat doen we. Een keer per twee weken zit er een consulent die alle voorzieningen onder de aandacht brengt bij de mensen die daar
20 komen. Die legt het huishoudboekje uit en bespreekt individuele acties.
Waar wij tijdens de bijeenkomst over hebben gesproken, was dat er eigenlijk te weinig voedsel was om de pakketten te vullen. Toen is gesproken over het eventueel aanschrijven van Ridderkerkse bedrijven. De voedselbank wilde dat liever zelf doen. Wij wilden hen wel faciliteren bij het verzenden. Na de landelijke acties, is dat zorgpunt weer enigszins weg.
25 Voorlopig is er voldoende materiaal om uit te delen.

De heer Van Houcke bij interruptie: Voorzitter, inhakend op dit onderwerp denk ik dat de wethouder de neiging heeft om daar in te springen, dat zou iedereen hebben. Er is goed contact. Er zijn mensen bereid wat te doen. Ik vind wel dat je moet uitkijken dat je deze
30 instantie niet gaat institutionaliseren. De grootste waarde hiervan is dat dit initiatief uit de samenleving komt, als allerlaatste redmiddel en ook als een soort signaal naar de rest van de samenleving dat het aan de onderkant echt goed fout is. Als de wethouder of het college in staat is om in die zin ruimte te maken om beter te kunnen functioneren, vind ik dat alleen maar goed. Mijn idee is dat je van de rest moet afblijven.

35 **De heer Van der Linden bij interruptie:** Toen we 3 jaar geleden begonnen, waren er 25 gezinnen die gebruikmaakten van de voedselbank. Op dit moment zijn dat er 51. Dat is een verdubbeling.

40 **Wethouder Van den Berg:** Dat is niet waar. Op dat moment waren er ook al 50 mensen die gebruikmaakten van de voedselbank.

Mevrouw Ripmeester: Het gaat om 51 gezinnen en 38 kinderen.

45 **Wethouder Van den Berg:** Ik herhaal dat er sprake is van overleg. Er wordt nu vooral ingezet op een maatjesproject om mensen te stimuleren gebruik te maken van de geïnstitutionaliseerde voorzieningen. Daar kunnen mensen substantieel geholpen worden. Er is goed contact hierover.
De voedselbank wil ook graag mensen hierin opleiden.

50 **De heer Van der Linden bij interruptie:** Is het dan niet zinvol om wekelijks een consulent bij de voedselbank aanwezig te laten zijn? Ook al is het maar om mensen door te verwijzen naar de Wijzerplaats waar ze kunnen horen wat hun mogelijkheden en onmogelijkheden zijn. Nu blijven ze vaak een beetje rondzwemmen. Elke week komen er dezelfde mensen en er komen mensen bij.

5

De voorzitter: Uw punt is helder.

10

Wethouder Van den Berg: Dat doel wordt ook gehaald met een consulent die er eens per twee weken is. Het probleem is juist dat de mensen die bij de voedselbank komen, moeilijk naar de gemeente te bewegen zijn. Deze mensen hebben vaak een geschiedenis, ook met de gemeente. Het is daarom verstandig om juist in de setting van de voedselbank met hen in gesprek te gaan en te kijken naar de mogelijkheden.

15

De tweede vraag van het CDA ging over het jongerencentrum. U vroeg welke les wij geleerd hadden van het proces. We leren nog steeds van het proces.

In het dossier van het schoolmeestershuis, waarin eerst een voorbereidingbesluit wordt genomen, ziet u dat terug.

20

We vonden het nodig om u op dit moment de informatie te brengen zodat u vooral een compleet beeld heeft van alles wat er nog aankomt. Een aantal aspecten was u wel bekend maar wij vonden het vooral belangrijk dat het totale plaatje in beeld was.

Het nadeel van het besluit was dat er in het begin voornamelijk werd gesproken over de locatie en nu bij de invulling een aantal details en praktische zaken geregeld moeten worden. In het bijzonder op het gebied van veiligheid en vergunningen. We lopen daarbij tegen een aantal knelpunten aan.

25

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van den Berg. Nog andere wethouders? Wethouder Den Boef.

30

Wethouder Den Boef: Voorzitter, de zorgen over bouw en verkoop van woningen van het CDA, delen wij volledig. Wij doen ons uiterste best om lopende projecten lopend te houden en projecten op gang te krijgen. Wij zijn bijvoorbeeld in de regio waar banken en projectontwikkelaars samenwerken aan het kijken hoe zij hun projecten op gang kunnen krijgen met terugkoopregelingen van bestaande woningen.

35

Het zal u duidelijk zijn dat er veel zorgen zijn om de verkoop op gang te houden en nieuwe projecten te starten. Dat heeft ook te maken met de terughoudendheid van banken bij financiering.

Wat dat betreft deel ik uw zorgen. Wij doen wat we kunnen, maar het is zeker niet alleen een probleem voor Ridderkerk.

Dank u wel.

40

De burgemeester: Dank u zeer. Er is nog een opmerking gemaakt over meer keuzes bij raadsvoorstellen. Terecht. U hebt daar met elkaar vaker op gewezen. Daar zullen we het over moeten hebben.

45

Ik ben blij met de opmerking van de heer Van Houcke over de noodzakelijke cultuurverandering en participatie. Ik ben extra blij omdat u dit ook ziet als iets van ons allemaal. Raad, college en organisatie. Als we het in alle gremia voor elkaar krijgen om de cultuur te veranderen in het kader van de participatie, zal het ons ook lukken.

50

Ik verheug me ook op het gesprek op basis van de uitkomst van de bestuurskrachtmeting. Dat zal voor Ridderkerk vooral voorzien op de juist door ons ontwikkelde kwaliteit op het gebied van participatie. Daar valt nog een interessant gesprek over te voeren.

De voorzitter: Dames en heren, volgens mij zijn wij aan het einde van dit debat. Het was voor het eerst dat we dit met elkaar hebben gedaan. Het was natuurlijk even wennen. Als voorzitter van het college, maar ook als voorzitter van uw raad, verheug ik mij op het gesprek aan het

5 einde van deze bestuurdersperiode. Wellicht kan het u ook helpen bij de eerste aanzet van de inhoud van uw programma's voor de verkiezingen en het programma voor de volgende bestuursperiode.

De oogst neemt u toch weer mee naar een volgende periode. Mag ik dit zo met u afsluiten? Dat is het geval.

10

14. Kaderdiscussie ten behoeve van het opstellen van de programmabegroting 2010-2013

15

De voorzitter: U hebt hierover een brief gekregen van het college, die mag dienen als handreiking en u hebt zelf een activiteit georganiseerd om informatie op te halen in de samenleving. Wie mag ik daarover het woord geven? Wethouder De Koning wil graag de brief nog even inleiden en toelichten. Hebt u daar bezwaar tegen? Geen bezwaren, dan nu wethouder De Koning.

20

Wethouder De Koning: Voorzitter, de leden van de raad hebben gisteren een brief gekregen waarin het meest actuele meerjarenperspectief staat verwoord dat wij op dat moment hadden. De informatie is nu 24 uur oud. Wat u daarin ziet – en daar wil ik toch even de vinger bij leggen – is de laatste stand van zaken op basis van alle besluiten die zijn genomen tot en met de laatste collegevergadering. U ziet daar toch wel een aantal bedragen staan die enige zorg in zich houden en dat wil ik toch wel met u delen. Waar het in 2009 nog te overzien is, loopt het tekort in 2010, 2011 en zeker in 2012 stevig op tot 2,8 miljoen. Daar zijn nog niet in opgenomen de zaken die op de achterkant van de brief staan vermeld. Daar zou je dus wat betreft de financiering anders naar kunnen kijken. Deze kaderdiscussie staat wat betreft het college in het kader van deze cijfers en ik zeg u dat als de wethouder Financiën. De financiële situatie is niet hopeloos, maar vereist wel een grote zorg en wat het college betreft zou een kaderdiscussie met dit perspectief erin er niet een moeten zijn waar wij ons geld aan uitgeven maar het college heeft meer behoefte aan kaders waar wij ons geld niet of niet meer aan uitgeven.

35

De voorzitter: Interruptie van de heer Vroegindeweyj met een vraag aan de wethouder?

De heer Vroegindeweyj bij interruptie: Dank u wel, voorzitter. De wethouder had het over de meest actuele stand van zaken van de meerjarenbegroting. Maar betekent dit dat de gevolgen van de begroting 2008 voor het meerjarenperspectief hierin opgenomen zijn?

40

Wethouder De Koning: Ja, die zijn hierin verwerkt want die zitten in het saldo van de tweede monitor 2009, waarmee het staatje begint, daar zit die 2008 in verwerkt.

45

De heer Vroegindeweyj: Die staan niet als zodanig in de brief vermeld waar die in 2017 staan. Dus ik ben bang dat ze er niet in zitten.

De voorzitter: Ik zie mevrouw Ripmeester. Hebt u ook nog een vraag aan de wethouder, mevrouw Ripmeester?

50

Mevrouw Ripmeester: Een vraag wethouder: bij punt 3 staat een enorm bedrag dat er bij is gekomen. Dat is een nieuwe prognose op het aantal woonruimten omdat er gebaseerd was

5 op verouderde gegevens. Was dat niet te voorzien geweest? Waarom is dat nu boven tafel gekomen?

Wethouder De Koning: Je kiest een moment waarop je weet dat de algemene uitkering gaat worden aangepast. Enerzijds is het zo wat hier staat. Zoveel inwoners een woonruimte. Je hanteert daar een aantal voor waarvan je denkt dat je dat kunt verwachten. Nieuwe inzichten leiden ertoe dat die cijfers naar beneden moeten worden bijgesteld. Omdat wij nadat de tweede monitor is vastgesteld tot de conclusie hebben moeten komen dat er toch weer vertraging in het realiseren van woonruimte zit en dus ook in het aantal inwoners, is dat de reden. Wij hebben gemeend dat zodra wij dit wisten, wij dat ook onmiddellijk bekend moesten maken.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik wil inventariseren wie hierover het woord wil voeren. Ik begin bij de heer Van Houcke, want hij heeft een aantal moties ingediend. Hij wordt als eerste genoteerd. Mijnheer Van Houcke, gaat uw gang.

De heer Van Houcke: Dank u wel, voorzitter. Gisteren las ik in De Volkskrant een klein berichtje dat begon met de zin: "Bij bijna vier van de tien bedrijven worden mensen ontslagen..." Dat geldt dus ook voor Ridderkerkse bedrijven. Niemand zal nog denken dat onze gemeente aan de gevolgen van deze zware recessie zal ontsnappen. Zeker niet na de laatste informatie van onze schatbewaarder, de heer De Koning. Hadden we over de jaarrekening 2008 nog een behoorlijk overschot, het meerjarenperspectief ziet er minder florissant uit want als we doorgaan met het uitvoeren van wat we hebben afgesproken, zullen er vanaf volgend jaar flinke tekorten ontstaan. Dat wil nu ook weer niet zeggen dat er in 2010 niets meer mogelijk is. Bezuinigen is één ding, creatief omgaan met de beschikbare middelen een ander. In die zin vinden wij de vaststelling van het college dat er geen geld meer is voor nieuw beleid, voorbarig. En gelukkig kan Ridderkerk financieel gezien tegen een stootje.

De fractie van D66/GroenLinks ziet de noodzaak van aanpassingen in de begroting voor 2010-2013 die volgens plan in november zal worden gepresenteerd en waarvoor we vanavond de kaders aangeven. Los van de leidraad die structuurvisie heet, wil mijn fractie daarbij wel enkele uitgangspunten als kader meegeven, drie keer uitmondend in een motie.

Kader 1

40 Deze crisis is de crisis van hebzucht en graaien. Part noch deel daaraan hebben de mensen met lage inkomens, de minima, de mensen die extra steun nodig hebben om in de maatschappij overeind te blijven. Zij hebben een afhankelijke positie en wij vinden dan ook dat zij beslist niet de eersten mogen zijn waar het prijskaartje van de crisis wordt neergelegd.

45 Kader 2

Voor de begroting 2010 moeten waar mogelijk investeringen en werkzaamheden naar voren worden gehaald, bijvoorbeeld in samenhang met de trampluss. En wat ons betreft: prioriteit voor milieugerelateerde zaken.

50 Het college heeft ons al een lijstje laten zien met naar voren te halen zaken, maar helaas zagen we daar geen milieuzaken bij zitten, anders dan wat boomaanplant, als je dat tenminste onder die noemer kunt plaatsen. Een misser die wat ons betreft als de bliksem moet worden gecompenseerd. De trage uitvoering van milieumoties die bij de begroting 2009 zijn aangenomen, doet ons het ergste vrezen. De regentonnen van de heer Pors onder andere. Opnieuw, college, blijkt milieu niet uw vlees en bloed te zijn.

5

Om wat concreter te zijn enkele suggesties: continuering en zo mogelijk verhoging van budgetten in 2010 voor alternatieve energie: zonnepanelen, kleine windturbines. En durft u eens: maak een zonne-energievisie voor de komende jaren: op alle daken zonnepanelen. Een uitgelezen mogelijkheid om ook privaat geld te genereren.

10 Verder geven wij u de suggestie – in navolging van onze grote steden het afgelopen voorjaar – een grootscheeps isolatieprogramma van ten minste de sociale woningen op te zetten.

15 Nieuwe woningbouwafspraken komen er aan en de oude lopen nog. Zorg nu eens voor milieupilots in de private nieuwbouw en sociale koop- en huursector. Het zal toch tijd worden dat ook Ridderkerk hier uit de CO₂-winterslaap ontwaakt. Misschien valt er nog iets te leren van oude en vergeten gesubsidieerde milieuwoningprojecten in onze gemeente. Waarom hebben wij voor zover bekend nog steeds geen CO₂- en energieneutrale woningen of gebouwen binnen onze gemeente? Overigens blijf ik nieuwsgierig naar het antwoord op mijn het afgelopen jaar herhaaldelijk gestelde vraag naar het nakomen van een afspraak met de bouwsector van pakweg vijf jaar geleden over het gebruik van recyclebare materialen.

20 Vergeet Woonvisie en de private bouwsector niet: maak en handhaaf sluitende afspraken over gebruik van uitsluitend recyclebare bouwmaterialen en energieneutrale gebouwen. Ook adviseren wij u na inventarisatie vergelijkbare plannen te maken voor openbare en semiopenbare gebouwen zoals scholen, wijkgebouwen en overdekte winkelcentra, enzovoort.

25 Misschien, mijnheer Van der Spoel, kunnen we elkaar hier in het verlengde van de structuurvisiebeschouwingen vinden in de ambitie om Ridderkerk naast een excellente sportgemeente ook een excellerende milieugemeente te laten worden.

30 Het wettelijk vereiste geluidsactieplan is bewust mager van opzet; breid het versneld uit tot het niveau dat bij een gemeente als de onze hoort. Ook kunnen de bestaande klimaatplannen gericht op reductie van stikstofdioxide, CO₂, fijnstof nog eens worden doorgelicht op effectiviteit, en zo nodig geactualiseerd en versneld worden uitgevoerd.

35 Andere investeringen naar voren halen kan alleen als er een behoorlijk beeld is van wat er op de rol staat voor de nabije jaren. Te denken valt hier aan vervanging van verwarmingsketels, sportzaalvloeren, buitenonderhoud, verruiming van de waterberging, enzovoort.

40 Om dit alles ook inderdaad mogelijk te maken, bepleiten wij twee zaken:

- een minder integrale benadering van het milieu (onder verwijzing naar uw schriftelijke antwoorden op onze vragen over het magere geluidsactieplan);
- een herprioritering van het milieu binnen de organisatie om dat allemaal mogelijk te maken.

45 Om u behulpzaam te zijn voldoende milieugerelateerde zaken in de begroting op te nemen c.q. naar voren te halen, dien ik nu een motie in.

Kader 3

Bij de genoemde plannen is een extra ijkpunt de werkgelegenheid die dat kan opleveren, regulier en beschermd.

50 Te overwegen valt belangrijke innovatieve bedrijven binnen onze gemeente extra te faciliteren om mensen in dienst te houden.

Kader 4

Voor het eerste echte crisisjaar 2010 kunnen wat ons betreft voorgenomen investeringen in de harde

5 infrastructuur kritisch worden doorgelicht: de kaasschaaf, beperkt uitstel, vereenvoudigingen in
bestaande plannen kunnen voorlopig ruimte geven omdat niemand kan voorspellen hoe de situatie
na 2010 wordt.
Harde ingrepen in gevoelige dossiers kunnen zo mogelijk op deze manier nog een jaar worden
voorkomen.

10

Kader 5

Blijf investeren in de participatie van en de communicatie met onze medeburgers. Dikwijls vinden we
met zijn allen dat we hier hoogst belangrijke zaken doen, dito besluiten nemen, maar blijkt daar
nauwelijks iemand van op de hoogte. De publieke tribune telt tijdens onze beschouwingen in het
15 algemeen nog te veel vacante stoelen. De raad heeft op 6 november 2008 bij motie unaniem
uitgesproken dat hij wil onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor gebruik van de moderne
communicatiemiddelen: televisie, radio en ICT, alsmede de digitale archivering zodat alles altijd voor
iedereen is te raadplegen. De resultaten van dit onderzoek zijn binnenkort beschikbaar. Om inzet van
die media mogelijk te maken, is het nodig daarmee in de nieuwe begroting rekening te houden en
20 daarom dien ik hiervoor een motie in.

Kader 6

Wat de fractie van D66/GroenLinks betreft, wordt het strategisch investeringsbudget niet op
voorhand ingezet om allerhande tekorten en normale investeringen te dekken. Een discussie
25 daarover is wat ons betreft door de raad te voeren vóór de begroting 2010 wordt gepresenteerd en
bij voorkeur direct na de zomervakantie in de eerste commissievergaderingen. Ik kijk even naar de
commissievoorzitters. Kan het college daarvoor een A4'tje leveren?
Voorkomen moet worden dat deze strategische pot geld wordt ingezet voor allerlei zaken die eigenlijk
onder de normale exploitatie zouden moeten vallen.

30

Kader 7

Bij het opstellen van de begroting 2010-2013 zal een ijkpunt zijn het terugdringen van de bovenmatige
vergrijzing en ontgroening. Wij bepleiten daarbij jongerenhuisvesting om onze jongeren vast te
houden.
35 Ook onderwijsvoorzieningen kunnen daarbij een rol spelen. Nogmaals wijzen we naar de
motie-Meij-Van Houcke van 6 november 2008 waarin mbo-hbo en jongerenhuisvesting zijn
gekoppeld, op grond waarvan is toegezegd dat de raad na onderzoek zal worden geïnformeerd over
de mogelijkheden.
Ook een aantrekkelijke woonomgeving met speelruimte kan jonge gezinnen aantrekken. Combineer
40 de op 6 november 2008 unaniem aangenomen motie Speelbos met andere plannen zoals het halen
van de 3%-norm. Versnel de uitvoering door ze in 2010 in de begroting op te nemen. Omdat nu zeer
binnenkort het woonwensenonderzoek gereed is, kan ook voor senioren en andere
appartementbewoners gericht dan tot nu toe gebouwd worden. En misschien kan dat dan ook écht
enig effect hebben op de tot nu toe falende doorstroming.

45

Kader 8

Blijf investeren in ons onderwijs ook al omdat dat toekomstgericht is, structuurversterkend en omdat
onze bevolking gemiddeld lager is opgeleid dan gemiddeld in onze regio.

50

Kader 9

Blijf investeren in onze jeugd. Nu het jongerencentrum bijna op de rails staat, mogen de vertragingen
niet leiden tot het alsnog heroverwegen van de al jaren bestaande plannen. Dat geldt ook voor de
wijken en voor de verschillende leeftijdscategorieën, voor de sportvoorzieningen, voor de speelruimte
voor jongere kinderen, voor de scouting waarvan het huidige gebouw nog met touwtjes en plakband

5 overeind wordt gehouden. Voorzitter, dit is niet uitputtend maar als voorbeeld bedoeld.

Kader 10

Zorg voor voldoende facilitering van het raadswerk. Het gebruik van de computer kan de kwaliteit van het raadswerk, de onderlinge communicatie en de werkdruk positief beïnvloeden. Dat geldt zowel
10 binnen het gemeentehuis, waaronder de raadzaal, als daarbuiten. In steeds meer gemeenten c.q. gemeenteraden speelt het gebruik van de computer, ook tijdens de vergaderingen, een steeds belangrijker rol. Zonder dat we over ons graf heen moeten willen regeren, kunnen we nu wel in de begroting garanties bieden dat er vanaf 2010 – als de nieuwe raadsleden hun werk beginnen – voor iedereen een laptop in bruikleen kan worden gegeven.
15 Ik dien daarvoor een derde motie in.

Met het aangeven van deze kaders pretendeert de fractie van D66/GroenLinks natuurlijk niet dat daarmee een compleet overzicht wordt gegeven. Er zullen nog voldoende zaken blijven waarvan we nu geen kaders kunnen aangeven, en waar we nog met elkaar over van gedachten zullen moeten wisselen. Die discussie wachten we graag af. Ik dank u wel.
20

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Houcke. De heer Vroegindeweyj.

De heer Vroegindeweyj: Dank u wel, voorzitter. Een dramatisch financieel perspectief. Drastische maatregelen zijn nodig en moeilijke keuzes moeten worden gemaakt. De
25 zerobaseactie kan wellicht nog enige verlichting brengen. Maar dan is er wel een lastige kwestie aan de orde.

Als er in de toekomst veel kan worden bespaard, dan is er in het verleden te ruim uitgegeven. Als er in het verleden niet te ruim is uitgegeven, dan kan er in de toekomst niet veel worden
30 bespaard. Ik heb een aantal vragen en ik probeer ook deze ronde mijn bijdrage heel kort te houden.

Toch herhaal ik nog even de vraag die ik tijdens de interruptie stelde: zijn de gevolgen van de rekening 2008 echt in deze cijfers opgenomen?

35 Tweede vraag: Hoe schat het college de mogelijkheden van de zerobaseoperatie in? Ook met het oog op het meerjarenperspectief.

De derde vraag: Hoe reëel is het om in deze financiële omstandigheden nog te praten over het naar voren halen van investeringen?
40

De daarop volgende vraag: Heeft het college nog andere ideeën om tot een beter sluitende exploitatie te komen?

En dan nog een opmerking: De beslissing over de langdurigheidstoelage is genomen zonder
45 inzicht in de financiële consequenties. Het is dus inderdaad zoals ik in mijn vraag van 28 mei suggereerde, elk jaar € 150.000,-. Waarvan akte. Dank u wel.

Mevrouw Ripmeester: Ridderkerk zit in de koplampen van drie grote problemen.
50 Kredietcrisis, milieu en de gevolgen van de vergrijzing. Op korte termijn komen daar dreiging van werkloosheid, afbrokkelende onderlinge verbondenheid en sociale onzekerheid bovenop. De PvdA-fractie is geschrokken van de brief. Het meerjarenperspectief dwingt de raad tot keuzes. Niet alles kan meer en

5 gemeenschapsgeld moet goed worden ingezet. Wat ons betreft meer in de gemeenschap en minder in stenen.

Zorg voor je minder sterke inwoners door te voorkomen dat zij op achterstand raken. Dus wanneer de fractie van de PvdA moet kiezen tussen een fietshighway van € 250.000,- of hoe belangrijk ook de doorgang van een Zeeuws model of een langdurigheidstoeslag, dan is de keuze snel gemaakt. Wij verwachten van het college op zo'n kort mogelijke termijn een conceptherstelplan met meer keuzes waaruit duidelijk wordt wat wij kunnen doen om het meerjarenperspectief weer op orde te brengen. Daarvoor geven wij vandaag verschillende kaders mee.

10 Op het gebied van werk en inkomen. Een op de vier mensen is bang dat hij binnenkort werkloos wordt. Een op de drie is bang dat hij binnenkort minder geld te besteden heeft. Mensen zijn in het algemeen bang voor de toekomst. In Ridderkerk lijkt het nog mee te vallen, maar regeren is vooruitzien. Dus verwachten wij van het college dat het zoveel mogelijk zaken in stelling brengt die bijdragen aan het terugdringen van de werkloosheid en aan de instroom in het arbeidsproces.

20 Een goed vangnet is noodzakelijk voor de mensen die het nodig hebben, die de broekriem niet nog een tandje aan kunnen halen. Dus, kijk goed naar de nota Armoedebestrijding. Blijvend actiepunt is het gebruik van de aanvullende voorzieningen. Beste mensen, 51 gezinnen met 38 kinderen zitten klem in de voedselbank. Wat gaan wij voor hen betekenen? Wat de fractie van de PvdA betreft, gaat het geld voor de laptops rechtstreeks naar een uitje voor de kinderen van de voedselbank; het spijt mij voor de heer Van Houcke. Tweejaarlijks naar een pretpark vinden wij beter besteed.

30 Wanneer wij kijken naar de evaluatie van de Wmo-verordening, is er nu rust, kwaliteit en continuïteit in de zorg of juist meer zorgen. Laten wij niet wachten op het KWIZ-rapport waar ambtenaren zaken zien mislopen, zodat geen onoverbrugbare achterstanden ontstaan. Het kader is streng aan de poort maar zorgzaam daarna. Zo hebben wij het afgesproken. De dreiging van werkloosheid, inkomensverlies en toenemende diversiteit kunnen de spanningen in de samenleving doen oplopen. Mensen trekken zich terug in de eigen groep met het eigen gelijk. Inkomen en toekomstperspectief spelen een rol bij deze groepsvorming. Laten wij onze mensen een perspectief bieden door leer-werkplaatsen en door een goed onderwijsaanbod. Door de volksuniversiteit en door kwalitatief goede kinderopvang. De BSO wordt door de nieuwe wijziging onbereikbaar voor de lagere economische groepen. Kunnen wij daar wat mee? Laat alle kinderen naar een peuterspeelzaal gaan. Integreer deze waar nodig in kinderdagverblijven, zodat alle kinderen een kans krijgen zich vroeg te ontwikkelen. En de ouders kunnen zich dan ook kansen gunnen op het gebied van studie en werk. Meer ouders op de arbeidsmarkt versterkt onze tanende beroepsbevolking. Ziet de wethouder kansen tot integratie en wellicht ook tot herstart van de volksuniversiteit? Zijn wij alweer een stap verder?

45 Ten aanzien van cohesie. Een van de Ridderkerkse kwaliteiten is de onderlinge betrokkenheid. Een kwaliteit die in de meeste wijken, Drievliet en 't Zand blijkbaar minder, wordt onderkend. Het is belangrijk dat wij elkaar ontmoeten en blijven ontmoeten. Laten wij de verenigingen dan ook koesteren, sportvereniging, muziekvereniging en cultuurvereniging. Zij zijn belangrijk. Niet alleen in het kader van vrije tijd maar vooral ook als verbindende systemen in de samenleving.

50 Ik was laatst bij een muziekvereniging, die met alle leden van 5 tot 85 jaar een muziekmarathon hield. Een prestatie. Jammer dat niet meer mensen dat hebben, willen of kunnen meemaken. Een megaprestatie, maar wel nodig om het hoofd boven water te kunnen houden. Worden deze oer-Hollandse clubs wel voldoende gewaardeerd?

- 5 Zien wij hen eigenlijk wel genoeg?
Waarom heeft Ridderkerk geen eigen Ridderkerkse taptoe? Het is maar een idee dat weinig geld kost. Er zijn voldoende verenigingen voor een lekker dorps muziekdagje. Wil de wethouder daarover in gesprek?
- 10 Laten wij onze achtergrond niet vergeten en ook ervoor zorgen dat onze kinderen er een beeld bij hebben. De ontwikkeling van Ridderkerk aan de rivier is verbonden met de scheepsbouw. Rijsoord heeft het Johannes Postmuseum en de vlasfabriek, Slikkerveer heeft een historische kunstroute en de fractie van de PvdA wil graag een museum of een voorlichtingscentrum met interactieve en educatieve activiteiten over de scheepsbouw in Bolnes, gericht op de kinderen. Ziet u daar mogelijkheden voor en ziet de raad dat ook zitten?
- 15 Het milieu houdt de gemoederen bezig, maar het lijkt erop dat Ridderkerk er geen goed antwoord op heeft. De fractie van de PvdA heeft waardering en respect voor het college en de ambtenaren, maar het lijkt er wel op dat wij elkaar niet verstaan. Het milieubeleid komt maar niet duidelijk uit de verf. De raad blijft maar per motie vragen om meer actie en
- 20 duidelijkheid. Vandaag is er weer een; er wordt een prestatie verwacht na de zomer. Het is zo zonde van ons aller tijd wanneer met ieders inzet weer niet het gewenste resultaat wordt bereikt. Als raadsfractie willen wij bij het college en de overige fracties aandringen op het instellen van een raads werkgroep die als klankbord en zo nodig als tolk dient bij de voorbereiding van deze milieubijeenkomst na de zomer. Ik dacht begrepen te hebben dat de
- 25 wethouder daar ook wel oren naar heeft.
- De vergrijzing is een kans, zo sprak de VVD, maar wel een kans die je moet omzetten naar beleid voor kansarm en kansrijk. Sociale uitsluiting is een zorg. Gezondheid en de grootte van het huishoudpotje zijn bepalend en over armoede hebben wij al gesproken. In het kader van
- 30 gezondheid is preventie belangrijk en wij zijn dan ook heel gelukkig met de beweegvisie. De fractie van de PvdA vertrouwt erop dat dit snel wordt omgezet in concrete plannen en wil het college dan ook meegeven dat er ouderen zijn die graag willen worden ingezet bij het beheer van buurtsportlocaties. Niet alleen belangrijk voor het beheer maar ook voor de menging en een beter begrip tussen generaties en sociaaleconomische lagen. Ouderen- of
- 35 seniorenbeleid en vrijwilligersbeleid gaan bijna kopje onder in de Wmo. De SGP sprak er al over in het vorige agendapunt. Vergrijzing geeft kansen op het gebied van vrijwilligerswerk. De ouderen van vandaag zijn niet van gisteren, maar zij zijn er in groten getale en willen graag worden ingezet. Wel hebben zij andere eisen met betrekking tot de werkuren.
- 40 Het Steunpunt Vrijwilligers zou er meer beleid op kunnen maken, al dan niet in samenwerking met partners. 40% van de 75+'ers doet het zonder hulp, maar dat betekent dat 60% in meer of mindere mate zorg nodig heeft. Dat betekent dat een grote groep ouderen in de mantelzorg zit. Een speciale soort vrijwilligers waarvan een op de vijf tegen overspannen aan zit. Dementie blijkt een groot probleem te zijn of te worden. Dus zorg voor de zorgers. Zorg zoveel
- 45 als mogelijk voor kwaliteit, continuïteit en rust in de Wmo. Dat bespaart ons geld op de lange termijn. Laten wij zorgen voor toekomstbestendige en levensloopbestendige woningen. Humanitas- en meergeneratiewoningen, veel groen naast de deur en voorzieningen en een zorgpunt op loopafstand.
- 50 Het woningbeleid is een bron van zorg. De PvdA-fractie heeft als motto: eerst mensen dan stenen, maar de stenen hebben een grote invloed op de mensen. In de structuurvisie is al aangegeven dat wij actief en zeker op verzoek informatie verwachten van het college. Het antwoord dat toen werd gegeven – “Dan moet u bij Woonvisie zijn” – is

5 in verkeerde aarde gevallen. Daarom herhalen wij ons verzoek: graag inzicht in september voor het type huizen en de prijsklasse per wijk.

De inwoners voelen zich minder veilig. Een gevoel dat tot uiting komt bij het meten van de subjectieve veiligheidsgevoelens. Sommige oorzaken liggen op nationaal niveau, zoals het openstellen van de grenzen, maar lokaal kunnen wij ook het een en ander betekenen. Laten wij nog eens kritisch kijken naar het primaat van verhuizen. Waarom moet iedereen alles vergoed kunnen krijgen, waarom geen inkomensafhankelijke bijdrage als compensatie voor het afschaffen van het primaat van verhuizen voor ouderen boven de tachtig jaar?

10 Nu worden onze oude bomen verplicht verplant, weggehaald uit hun vertrouwde omgeving met negatieve effecten op hun sociale veiligheid, gevoel en de geregelde mantelzorg. Zijn wij 15 ons wel bewust van het aantal weigeringen op het Wmo-vlak? Moeten wij onze visie niet herzien? Wij hebben de visie over de stenen afgelopen maandag bijgesteld maar altijd zijn onze mensen belangrijker.

20 Onze fractie roept op naar de mogelijkheden en de kosten op dit gebied te kijken zodat wij dat mee kunnen nemen bij de begroting. Vergrijzing is een kans maar wel een waar je met beleid mee om moet kunnen blijven gaan. Een integrale visie vertaald in ouderen- of seniorenbeleid.

Daarom zal de fractie van de PvdA de voorzitter van de raad in september een notitie overhandigen, die als onderlegger kan dienen voor een discussie op korte termijn over 25 ouderenbeleid. Naast de notitie over het Beleidsplatform Ouderen.

Uitgaan van goede betaalbare woningen, actief betrokken zijn en een hoog welzijn. Het leven heeft immers pas zin als je tussen de mensen staat. De fractie van de PvdA wil niet denken in kansarm of kansrijk, maar wil bescherming van de kwetsbaren en gelijke kansen voor iedereen in goede en nu ook in kwade dagen. Dus handen af van werk, onderwijs, sport en 30 verenigingen en welzijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Ripmeester. De heer Pors.

35 **De heer Pors:** Dank u wel, voorzitter. Laten wij het niet letterlijk nemen maar buiten waait het al een tijdje en stormt het af en toe ook een beetje. En nu gaan wij ons ook zorgen maken over ons eigen dak. De algemene lijn voor ons is dat wij dan vooral goed op de winkel moeten passen om maar een andere beeldspraak te gebruiken. Ofwel: ik denk dat wij in deze laatste fase er ook voor moeten zorgen dat er een beleid wordt uitgevoerd. En daar hebben wij bij het 40 vorige punt uitgebreid over gesproken. Als er dan toch eventueel accenten moeten worden gelegd, dan spreken de woorden van de heer Van Houcke – een excellerende milieugemeente – uiteraard aan. Wel is het uiteraard zaak om de boegwolf weg te werken. Alsmede de afgesproken extra investeringen te doen voor het langzame verkeer.

Over de moties van de heer Van Houcke heb ik nog een aantal opmerkingen dan wel vragen, 45 waarop hij misschien straks kan terugkomen.

Om te beginnen met de voorrang voor milieumaatregelen. Over de milieumaatregelen schrijft hij dat wij van mening zouden zijn dat deze bestedingen met voorrang worden opgenomen. Wellicht bedoelt hij dat wij van mening moeten zijn dat die moeten worden opgenomen. Verder heb ik de indruk dat dit een beetje een blanco cheque moet zijn, maar in de aanloop 50 naar het echte begrotingsdebat zal dit ongetwijfeld leiden tot concretere dingen. Graag nog commentaar daarop.

Als het gaat over de laptops voor het raadswerk, heb ik de neiging om grote vraagtekens te plaatsen bij het gestelde dat het de kwaliteit van het raadswerk zou kunnen verbeteren, alsmede de werkdruk positief zou kunnen beïnvloeden. Ik heb stellig de indruk het

5 tegenovergestelde te ervaren, met alle respect voor de raadsleden van pakweg vijftig jaar terug. Ik heb de indruk dat zij wat meer tijd hadden om een en ander te bestuderen, wat de besluitvorming wel eens ten goede zou kunnen komen.
Verder ben ik benieuwd of hij de € 20.000,- die hij daar noemt per jaar nodig acht. Een heel grove rekensom leert mij dat dat wellicht de bedoeling is. En zoveel meer of minder, dat is dan
10 aan het college om daarop terug te komen, maar dat lijkt mij een beetje een blanco cheque.

Over de motie over de uitzendingen en archivering vraag ik mij af of dat niet te vroeg is ingediend. Net nu het onderzoek daarnaar door de griffie wordt afgerond. Ik begrijp dat de heer Van Houcke alvast een statement wil maken richting die begroting maar graag ook
15 commentaar daarop.

Dan nog een vraag aan de wethouder naar aanleiding van de brief van gisteren. Ik wil graag een toelichting op de € 100.000,- die wordt genoemd voor 2009 en ook de € 60.000,- voor 2010, die betrekking zou hebben op de frictiekosten van de fusie tussen Dynamiek en SRS.
20 Volgens mij is al eens aan de orde geweest dat dit geen meerkosten gaat opleveren voor Ridderkerk. Graag commentaar daarop en welk nader overleg bedoelt u bij de toelichting? Wanneer en hoe gaat de raad hierover beslissen, denkt u?

De opgave voor dit moment is volgens mij om ervoor te zorgen dat de begroting sluitend wordt. Zonder al te gretig gebruik te maken van het strategisch investeringsbudget.
25 Dan nog een vraag over pagina 2 van de brief van gisteren. Wethouder, voor alle duidelijkheid, de komende begroting van 2013 zal geen tekort laten zien. Ik heb dat uitgelegd als zijnde uw bedoeling. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pors. De heer Van der Spoel.
30

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik zal proberen om het kort te houden, anders is voor mevrouw Ripmeester echt de tap toe.

Gisteren ontvingen wij de laatste stand van zaken met betrekking tot het meerjarenperspectief.

35 In het kader van de actieve informatieplicht van het college een prima zaak. De raad moet zeker nu kunnen sturen of bijsturen. Bij de kadernota moeten wij ons ervoor behoeden om een begrotingsvergadering te gaan houden, wij moeten alleen maar hoofdthema's benoemen. Wij zijn echter realistisch genoeg – zoals de wethouder zei – om te zien dat er eerder bezuinigd moet worden dan dat er extra middelen te verdelen zijn.

40 Graag ook een antwoord op de vraag van de heer Vroegindewey of de zerobaseactie in deze cijfers van de begroting verwerkt is. Wij zouden heel uitgebreid kunnen stilstaan bij wat wij belangrijk vinden maar met de behandeling van de rekening, de monitor en de structuurvisie denk ik dat het voldoende duidelijk is welke richting wij uit zouden willen. Ik wil toch enkele zaken kort noemen.

45 Met betrekking tot de subsidies willen wij graag een discussie voeren, want om zonder onderlegger te besluiten om meer waarderingssubsidies toe te kennen, is ons te kort door de bocht. Wij moeten vooraf vaststellen wat wij willen bereiken en dan zien of een subsidie nodig is, of een subsidieverhoging of een subsidieverlaging nodig is. Wij vinden dat op dat gebied een heroverweging plaats zou moeten vinden.

50 Wat betreft het milieu. Samen met de heer Van Houcke ondersteunen wij de motie met betrekking tot milieugebonden investeringen van harte. Ik denk dat we ons in Ridderkerk onvoldoende bewust zijn van de kosten van de gezondheidsschade en dat dat meer is dan wij ons realiseren.

5 Dan over de oproep van de heer Van Houcke: laten wij een excellerende gemeente zijn voor
het milieu. Als ik u goed begrepen heb, doelt u op het nemen van acties. Juist ook als signaal
naar de hogere overheden dat wij milieuproblematiek serieus nemen en dat wij vinden dat zij
dat ook moeten doen, dan zeg ik ja. Maar ik denk dat we ook met elkaar nuchter moeten
10 vaststellen dat Ridderkerk nooit van zijn levensdagen tot de tien gemeenten met de beste
milieuomgeving zal behoren. Ik denk dat dat ook een nuchtere constatering zou moeten zijn.

Eén punt willen wij nadrukkelijk onderstrepen. Dat is dat wij Ridderkerk over maximaal tien
jaar graag een gemeente met uitstraling en leidend op het gebied van sport zouden willen
15 laten zijn.

Met betrekking tot mevrouw Ripmeester. Ik begrijp de opmerking niet helemaal dat u de
projecten die wij naar voren willen halen opnieuw wilt bezien. Wij hebben de projecten vorige
week vastgesteld en met het naar voren halen van de projecten richten wij ons toch eerst op
20 de mensen en de werkgelegenheid en dan pas op de stenen?

Het verwondert mij dat zij zegt dat zij eerst de mensen en dan de stenen zou willen maar wel
pleit voor een museum.

Voorzitter, dan de moties van de heer Van Houcke. Over de motie met betrekking tot het
milieu heb ik al voldoende gezegd.

25 De motie SLOR komt wellicht te vroeg en in de afweging van het subsidiebeleid zouden we
wellicht een afweging moeten maken.

Over de motie over de laptops die ik aan mijn fractiegenoten heb voorgelegd, kreeg ik als
eerste reactie om deze motie vooral direct te 'deleten'. Want hoe moeten we dit uitleggen als
je de bevolking wellicht bezuinigingen in het vooruitzicht zou moeten stellen.

30 Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Spoel. De heer Smit.

35 **De heer Smit:** Voorzitter, het is inderdaad verleidelijk om alle thema's uit de jaarrekening,
programmamonitoren en uitvoering van het collegeprogramma de revue te laten passeren.
Maar dat wil ik maar niet doen.

In de brief van het college van 26 mei is vermeld dat voor nieuwe ambities alleen ruimte is in
de plaats van oud beleid. Ook wordt vermeld dat er in 2010 raadsverkiezingen zijn, waarna
40 een nieuw collegeprogramma wordt vastgesteld. En deze week hebben wij nog een
bijgestelde jaarrekening ontvangen waaruit grote tekorten blijken. Het college geeft dus in
overweging om in de kaderdiscussie niet al te hoge verwachtingen te wekken. De SGP-fractie
kan zich daarbij het nodige voorstellen. Het is goed als lopende zaken zo goed mogelijk
worden afgerond, maar terughoudendheid ten aanzien van nieuwe wensen is nu in verband
45 met de economische crisis inderdaad wel geboden. Daarmee wil de SGP-fractie geen slot op
de discussie zetten maar zal zij zelf het wensenlijstje op dit moment niet verrijken. Als er bij
de begrotingsbehandeling wel ruimte voor blijkt te zijn, kan dat altijd op specifieke onderdelen
nog gebeuren. Temeer omdat dan ook duidelijk zal zijn wat de kosten van nieuwe wensen zijn
en wij geven dan ook meerdere keuzen aan zoals door mevrouw Ripmeester is bepleit.

50 De voorliggende moties vinden wij in het licht daarvan te prematuur. Wederkerig verwacht de
SGP-fractie wel dat ook het college zich inhoudt en bij de begrotingsbehandeling in november
maar niet opeens blijkt dat via zerobaseoperaties, boeggolven en tussentijdse
winstnemingen uit grondbedrijfcomplexen en noemt u maar op, allerlei wensen van het

5 college in de begroting zijn opgenomen die nu niet aan de orde zijn geweest. Als er een positieve wijziging komt in de financiële situatie, moet de raad dezelfde kansen hebben als het college.

10 Wat betreft het naar voren halen van investeringen blijft de SGP-fractie enige twijfel houden over het realiteitsgehalte daarvan. Ik denk aan de boeggolf veroorzaakt door externe factoren maar ook aan interne factoren zoals capaciteitsgebrek. Aan het laatste is misschien nog wel wat te doen maar aan die externe factoren niet. Is dan nu ineens mogelijk wat in voorgaande jaren niet lukte? De SGP-fractie heeft er voor alle duidelijkheid niets tegen maar wil in dit opzicht geen al te hoge verwachtingen wekken.

15 Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smit. De heer Onderdelinden.

20 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, het CDA wil vanavond kort zijn op dit voorliggende punt. Om één minuut voor twaalf gisteravond kregen wij nog meer aanvullende en relevante informatie. Op zijn vriendelijkst gezegd is dit waardeloos werkend. Wanneer beschikken wij nu over het complete verhaal waardoor een zinvolle discussie kan worden gevoerd? Zeker, regeren is vooruitzien. De periode die wij vanavond bespreken, gaat over 2010-2013. Dit betreft dezelfde periode als sprake is van een ander gemeentebestuur.

25 Enige terughoudendheid is dan ook gepast. Bij de bespreking vorige week van de rekening 2008 en de tweede programmamonitor en deze week bij de structuurvisie 2020 en zo-even bij de uitvoering collegeprogramma is veel over kaders gesproken en zijn ook kaders geaccordeerd. Een derde reden om ons vanavond als CDA-fractie terughoudend op te stellen, is het huidige meerjarenperspectief vastgelegd in de aanvullende brief van 8 juni jl. en die ook gisteren weer is aangevuld met grootscheepse gevolgen.

30 De negatieve financiële gevolgen van een en ander buitelen over ons heen. Het zal toch een retorische vraag zijn aan het college of wij de huidige meerjarensaldi serieus moeten nemen. Indien er nog stille reserves in de begroting zouden zitten, zijn deze er nu wel uit als gevolg van de zerobaseoperatie. Wel is de vraag aan het college relevant hoe tot aan de begrotingsbehandeling om te gaan met het financiële perspectief dat voor het laatst gisteren is geschetst. Zeer vele uitgaven liggen immers vast en zijn het gevolg van het in 2006 ingezette beleid.

35 In hoeverre is het college voornemens reserves in brede zin in te zetten teneinde niet te drastisch te hoeven bezuinigen?

40 Deze vraag is ook relevant tegen de achtergrond van de ruimere of ingeperkte kaders.

45 Zeker, het CDA stemt in met de naar voren gehaalde investeringen. Wij hebben daar zelfs op aangedrongen. De begroting en de kaders zijn niet van elastiek. Vanaf welk financieel ijkpunt acht het college het nodig om een bezuinigingsoperatie op te starten? Zeker ook kijkend naar de brief van gisteren. De laatste dateert van 1995 en is de penningmeester wel bekend. Toen de raad van onderen af initiërend grote bedragen bij elkaar heeft gesprokkeld en waarbij de uitwerking nog jaren voelbaar was. Natuurlijk hopen we dat we daar ver vandaan kunnen blijven. Maar als wij de bakens moeten verzetten, moeten wij dat tijdig doen. Het schip is niet zomaar gekeerd. De begroting 2010 moet kaders weergeven om de ergste financiële nood te lenigen. Dat is het college in het laatste jaar van zijn regeerperiode verplicht.

50 Met de zeer recent uitgewerkte speerpunten is het college het eens. Ze zijn een verlengstuk van de kaders en geven de stand van zaken zoals verwoord in de tweede programmamonitor.

- 5 Hierbij nog wel een financiële vraag. In hoeverre komt de begroting van 2009 extra onder druk bij de uitvoering van deze speerpunten? Zomaar een voorbeeld. Naast de projecten die extra geld zouden gaan kosten? De laatste fase van het centrumplan is een voorbeeld dat in de genoemde periode ook aan de orde komt en dat de nodige financiële offers zal vragen.
- 10 Doorkijkjes als het gaat om grofmazige financiële gevolgen met betrekking tot deze zaken zijn meer dan relevant. Wanneer denkt u een akkoord te vragen aan de raad met betrekking tot de frictiekosten van de fusie Dynamiek en SRS van € 160.000,-?
Wij nemen toch niet aan dat met deze ene regel de raad akkoord zou gaan.
- 15 Ook de bredeschoolontwikkelingen staan wat ons betreft hoog op de agenda en zullen hun financiële weerslag hebben.
Muziekverenigingen ontvangen waarderingssubsidies; het CDA verzoekt het college vanavond erover mee te denken om bij de begrotingsbehandeling de onderhavige bedragen enigszins op te trekken. Het belang van deze verenigingen voor onze gemeente ga ik niet
20 weer opsommen; dat is voor het CDA evident. Samengevat: het collegeprogramma is voor het CDA leidend als het gaat over de kaders. Vanaf medio 2010 zullen kaders bijgesteld worden. Een nieuwe raad zal ambities formuleren en bijstellen. Wij doen daar graag aan mee, maar dat wist u wel.
Dank u wel.
- 25 **De voorzitter:** Dank u zeer, mijnheer Onderdelinden. Nog anderen in eerste termijn? Dat is niet het geval. Dan geef ik graag het woord aan wethouder Van den Berg.
- 30 **Wethouder Van den Berg:** Dank u wel. De eerste vraag van de PvdA-fractie betreft de lijst van prioriteiten om de werkgelegenheid te bevorderen en de werkloosheid tegen te gaan. Absoluut! U hebt in de brief 'Ridderkerk en de crisis' gelezen dat we vooralsnog niet aan onze ambities gaan sleutelen. De ambities blijven overeind. Ondanks dat ze ingewikkeld zijn in deze tijd. Wij doen er alles aan wat nodig is om onze ambities te blijven halen.
35 Wij nemen daar nu een voorschot op, in de voorstellen die werden gedaan in de tweede monitor. Als er nog extra maatregelen nodig zijn, komen wij bij u terug.
- Uw tweede vraag was of wij zorgen hebben over de Wmo. Die hebben wij wel. In de brief die u deze week gestuurd is, is een doorkijkje gegeven van de keuze van het Zeeuwse model. U ziet dat dit postfinanciële consequenties heeft, met een onzekerheid van het rijksbudget dat
40 we volgend jaar voor de Wmo krijgen. Als gevolg van de wetswijziging moeten alfahulpen in dienst komen bij organisaties. Dat geeft een extra druk op het budget. Daar zullen we ons bewust van moeten zijn, en dit moet meegenomen worden in de risicoparaagraaf van de begroting voor volgend jaar.
- 45 Bij het voorstel voor aanpassing van de Wmo-verordening zullen we in beeld brengen wat de verschillende keuzes betekenen. Onze insteek is zeker dat er rust en zekerheid moet zijn. Volledige rust kunnen we niet garanderen, omdat we opnieuw moeten aanbesteden. Dat kan een keuze voor het Zeeuwse model zijn of voor de zuivere openbare aanbesteding. In alle gevallen kan een thuiszorgorganisatie kiezen voor die prijs en voor die eisen die gesteld worden mee te doen. Dat kan onrust betekenen voor cliënten. Daar hebben we mee te maken
50 en dat kan de komende maanden gaan spelen.
- Bij het debat over de verordening moeten we beseffen dat het gaat over eigen verantwoordelijkheid van mensen en de verantwoordelijkheid van de overheid. Dat debat gaan we voeren op 15 oktober 2009.

5 In Ridderkerk hoeft niemand verplicht te verhuizen. De formulering moet daar verder helder
over zijn. In een aantal gevallen weigert de gemeente een voorziening te betalen. Dat is iets
anders dan dat de gemeente mensen verplicht te verhuizen. Als wij een voorziening niet
betalen, kan iemand ervoor kiezen haar zelf te betalen. Als er financiële belemmeringen zijn,
10 hebben wij daar voorzieningen voor in de vorm van bijzondere bijstand. Maar in de meeste
gevallen gaat het om mensen die het ook zelf kunnen betalen. Het gaat dan om eigen
verantwoordelijkheid.

U geeft aan dat er meer afwijzingen dan toekenningen zijn. Dat is niet het geval, ik verwijs u
naar de tweede programmamonitor. Het aantal toekenningen is fors; er zijn weinig
15 afwijzingen. Die liggen vooral op het primaat van verhuizen. Daar zullen we het over gaan
hebben. Maar ook als we dat helemaal loslaten, zien wij een prijskaartje en dat zullen we in
beeld brengen bij de besluitvorming daarover.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Bij de Wmo-verordening?

20 **Wethouder Van den Berg:** Dat regelen we bij de Wmo-verordening. Dan zal duidelijk zijn
wat het loslaten daarvan betekent.

Dat was het, voorzitter.

25 **De voorzitter:** Dank u wel, wethouder. Wethouder Blesgraaf.

Wethouder Blesgraaf: Wat betreft de opmerking over het onderzoek naar mbo en hbo heb
ik contact met de Hogeschool INHolland in Rotterdam over mogelijke samenwerking binnen
30 een zogenaamde groene sector. Bestuurlijk was er enig enthousiasme.
Of dat leidt tot realisatie weet ik niet. Dit heeft alles met geld te maken. Dat is natuurlijk een
volgend verhaal. Maar dit loopt en ik kom daarop terug.

De 3%-speelnorm is op zich een leidend beginsel binnen dit college.

35 Mevrouw Ripmeester sprak over integratie bij peuterspeelzalen en dagopvang. Die gedachte
heerst ook bij ons. Daar wordt verder ook over gesproken want daar zitten een aantal punten
in die het eigenlijk noodzakelijk maken dat verdere integratie plaatsvindt.

40 Ook over de volksuniversiteit wordt op dit moment gesproken. We wachten op een
kostenopgave van de volksuniversiteit.
Verder wordt ook een onderzoek gedaan naar mogelijke lokalen.

45 De taptoe. De burgemeester heeft op Koninginnedag aan de Ridderkerkers gevraagd of ze
dat wilden. Er werd luid gejuicht. Het is ook een hartenwens van wethouder Den Boef. Dit
wordt uitgezocht. Ik acht dit wel tot de mogelijkheden behoren.

Het museum over de scheepsbouw. Daarover praat ik graag eens met u door op een ander
moment. Vindt u dat goed?

50 *[Mevrouw Ripmeester reageert instemmend.]*

De suggestie die u meegaf over de buurtsportlocaties neem ik serieus.
De notitie Ouderenbeleid. Het BPO heeft aan het college gevraagd wat het college ervan
vond om een notitie over het ouderenbeleid in ontvangst te kunnen nemen, ergens aan het

5 einde van het jaar. Wij hebben daar positief op gereageerd en erbij gezegd dat de notitie aan het einde van het jaar zal komen en dat wij ons best zullen doen om die bij de nieuwe coalitie aan de partijen mee te geven.

10 De heer Pors sprak over de frictiekosten. In ieder geval is door mij daar altijd wel over gesproken. Deze zijn wel in beeld. Exploitatieverliezen, exploitatiekosten, compensatie van exploitatieverliezen. De frictiekosten zijn altijd nadrukkelijk genoemd. Tegen de heer Onderdelinden zeg ik dat daar geen besluit over is genomen. Dit is de laatste stand van zaken.

15 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Dat geldt voor meer onderdelen. Waarom komt u daar vandaag mee? Wij willen graag bij de tweede programmamonitor gewoon cijfers hebben, waar we over kunnen debatteren. De cijfers buitelen over ons heen. Dit voorbeeld bijvoorbeeld. Ik neem toch aan dat als u het hebt over frictiekosten, dit al heel lang bekend is?

20 **Wethouder Blesgraaf:** Nee, dat is niet heel lang bekend. Dit is een kwestie van uit mijn hoofd gezegd een week of drie, vier. En dit is recent in het college geweest. Echt heel recent: afgelopen dinsdag. Wij vragen u vandaag ook geen uitspraak te doen. Het college heeft daar wel een uitspraak over gedaan.

25 De heer Onderdelinden sprak ook over verenigingen en het verhogen van waarderingssubsidies. Dit zou ook aangesloten kunnen worden op het taptoeverhaal.

30 De heer Van der Spoel vroeg iets over subsidies. In de tweede programmamonitor 2009 is daar al het een en ander over gezegd. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Het woord is aan wethouder Den Boef.

35 **Wethouder Den Boef:** Voorzitter, de investeringen die met het milieu te maken hebben. Ik denk dat u met die opmerking ons tekortdoet. U spreekt over bomen. Maar we hebben duidelijk in de structuurvisie een keuze gemaakt. Fiets dus, openbaar vervoer dus en dan pas de auto. Het zou mij wat waard zijn als u dan ook die keuze maakt dat de fiets voorrang kan krijgen. Dat vraagt toch om een fikse investering. Het gaat dan nog niet eens zo zeer om de
40 fietshighways als wel om de verbindingen die gemaakt moeten worden die logisch zijn, zodat fietsen aantrekkelijk wordt in onze gemeente. Dat lijkt mij een uitstekende milieu-investering.

De heer Van Houcke bij interruptie: Ik denk niet dat wij elkaar goed begrepen hebben. Naar mijn idee heb ik alleen maar gezegd dat er boomaanplant bij zit. Verder niet. En als u
45 aangeeft dat dat te maken heeft met het bevorderen van fietsen, is dat voor mij nieuw. Ik neem die informatie graag tot mij.

Wethouder Den Boef: Die bomen hebben niets te maken met de fiets, hoewel het aardig fietsen is onder bomen.
50 Op een gegeven moment zullen we toch keuzes moeten maken. En ik denk dat de raad keuzes maakt die mij welgevallig zijn.

De heer Van Houcke: Ik krijg de indruk dat u denkt dat ik het woord fietshighway gebruikt heb. Dat is niet zo.

5

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Voorzitter, dat was ik. En ik had ook voorgesteld om een raads werkgroep in te stellen over wat we nou precies willen.

De voorzitter: Oké. De wethouder gaat verder.

10

Wethouder Den Boef: Daar wil ik graag op ingaan. Het lijkt mij zinvol om een raadsteam – of hoe je het ook noemen mag – in te stellen om samen na te denken over hoe we dit kunnen aanpakken.

15

Als ik uw beeld zie van alle woningen en dergelijke, gemeentebreed, lijkt mij dat een gigantische investering. Wij hebben geen woningcorporatie die bijvoorbeeld een passagiersschip kan kopen. Laat staan dat ze dit kunnen doen. Het zou wel geweldig zijn.

20

Ik maak met mijn collega in Maassluis afspraken om regionaal afspraken te maken en gezamenlijk iets te doen. Want het CO₂-vraagstuk is natuurlijk geen Ridderkerks eigendom. Dit is een landelijk en regionaal probleem. We zullen dat regionaal moeten bespreken. Dat lijkt me ook heel zinvol. Als je regionaal afspraken maakt, is dat voor alle corporaties duidelijk. Ik hoop daarover binnenkort meer te kunnen melden. Dat zal niet zonder slag of stoot gaan. Ik doe mijn uiterste best om zo snel mogelijk tot afspraken te komen.

25

De heer Van Houcke: Mag ik even reageren op uw opmerking? Ik heb natuurlijk een heleboel dingen opgenoemd. Maar uiteraard begrijp ik met u ook wel dat het onmogelijk is om dat allemaal te realiseren op korte termijn. Dat zou fantastisch zijn. Dan zouden we pas echt excelleren. Maar ik begrijp dat de bomen niet tot in de hemel groeien. Het enige wat ik probeer, is binnen de kaders dingen aan te geven. Meer niet.

30

De voorzitter: Dank u zeer. Wethouder De Koning.

35

Wethouder De Koning: Een paar dingen over financiën. Eerst wil ik tegen de heer Vroegindewey zeggen dat de cijfers voor het meerjarenperspectief helaas wel kloppen. Het beginpunt zijn de zaken zoals ze staan in de tweede programmamonitor. De laatste cijfers die u hebt gekregen in de brief van 2 juni zijn het vertrekpunt. Daar zitten wel de gevolgen van de rekening 2008 in. Het sluit op elkaar aan. Daar let ik op, want anders is iedereen het spoor kwijt.

40

Dan een aantal inhoudelijke opmerkingen.

45

Er is iets gezegd over het naar voren halen van investeringen. De vraag was of dit reëel is of niet. Dit is wel reëel. Deze onderwerpen spelen zich voornamelijk af in de exploitatiesfeer, niet in de investeringssfeer. Op een enkele uitzondering na, die wel kapitaallasten in de volgende jaren met zich meebrengt. De meeste spelen zich in de exploitatiesfeer af; die moeten we in 2009 meenemen.

50

Een meer algemene opmerking was of reserves ingezet kunnen worden. Een aantal fracties maakte daar opmerkingen over.

De brief is daar denk ik vrij duidelijk in. We hebben de provincie als toezichthouder gevraagd waar de financiële speelruimte zit. Dat is ook niet zo gek, als je kijkt wat vanuit het kabinet over ons neerdaalt ten aanzien van kortingen op de algemene uitkering.

De provincie heeft aangegeven dat niet te doen; zij blijft het strakke financiële toezicht houden zoals ze het heeft. De begroting 2010 zal daarom zo zijn dat we geen gebruik mogen maken van de reserves. Het zal een op zichzelf sluitende begroting moeten zijn. Dat is geen

5 nieuws. Want dat weten we al jaren. De provincie als toezichhouder zegt ook dat het laatste jaar van elk meerjarenperspectief sluitend moet zijn, zonder gebruikmaking van reserves. Wat voor 2010 geldt, geldt ook voor het jaar 2013. Daartussenin mag je wel wat doen, niet te veel want dan moet je weer een herstelplan gaan indienen, maar die twee jaren staan vast. Kijkend naar het jaar 2013 betekent dat dat er nog 10 een aantal kunstgrepen uitgehaald moet worden.

Een aantal fracties vroeg of zerobase zo'n kunstgreep zou kunnen zijn. Eigenlijk wijzend naar dat wat we met elkaar hebben uitgewisseld. Zerobase staat 15 geparkeerd. De cijfers zijn niet verwerkt in het meerjarenperspectief. In de zerobasepot die apart staat, zitten vrijwel zeker toch nog wel dingen die nog wel uitgevoerd kunnen worden. Of een aantal dingen waar wij de P of Q (prijs of kwaliteit) nog niet van kennen. Vandaar dat we hebben gezegd dat we die nog niet doen. Dus zerobase kan verlichting brengen, maar het is nog niet in te schatten in welke mate. Daarom hebben we ervoor gekozen deze nog niet in te brengen, want iets wat je nog niet 20 hebt, kun je niet tellen.

Bezuinigingen. Dit onderwerp is een aantal keren genoemd. We moeten bezuinigen, zegt de heer Onderdelinden. Het zou kunnen dat we inderdaad in de sfeer van bezuinigingen moeten gaan denken. Liever niet. Niemand zit te wachten op een actie zoals in de jaren negentig. Als 25 het echt nodig is moeten we het doen, maar op dit moment heb ik het beeld nog niet zo scherp dat we in die termen moeten gaan praten.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, ik begrijp dit niet. Wij moeten heel blij zijn met die woorden, maar ik snap het niet. Deze cijfers kennen hun weerga niet. Dit is nog nooit 30 vertoond. In de afgelopen twintig jaar niet. Het is uniek wat hier gebeurt. Zo negatief als het gaat om structurele tekorten. Het is heel bijzonder. En zoals u het nu zegt, om vijf voor twaalf, want de begroting wordt nu opgemaakt in deze tijd, met een aantal zaken op pagina 2 die nog niet eens verwerkt zijn in het financiële meerjarenplan, begrijp ik het niet. En op het moment dat u nu al constateert, met een miljoenentekort, dat er geen maatregelen nodig zijn, moet ik 35 heel blij zijn, maar ik begrijp het niet. Hoe kunt u nu al zeggen dat we met een sluitende begroting kunnen komen?

De voorzitter: Oké. Uw punt is helder. De wethouder.

40 **Wethouder De Koning:** Ik heb alleen maar gezegd 'in termen van bezuinigingen'. Laten we het begrip bezuinigingen aanscherpen, definiëren. Bezuinigen wil zeggen dat dingen die je nu doet niet meer doet.

Je kunt er ook voor kiezen om te zeggen dat de dingen die we in ons hoofd hebben om te gaan doen, niet te gaan doen. Dat is niet bezuinigen; dat is een ander beleid voeren. Dat kan 45 ook. Ook in die termen moet je gaan denken. Daar had ik graag zoveel mogelijk kaders van de raad voor gezien.

Je kunt ook overal iets van afhaken. Iemand noemde het woord kaasschaaf al. Dat is half om half bezuinigen. Echt bezuinigen vind ik iets niet meer doen wat je nu wel uitvoert. Daar kun je voor kiezen. Die kaders horen we graag, want dan kunnen we in de begroting daar iets mee 50 doen.

Je kunt het ook op een andere manier doen. Dat was mijn boodschap van zojuist. Je kunt er ook voor kiezen om dingen niet te gaan doen die je wel van plan bent te gaan doen. Dat is een keuze die je kunt maken. Zo bedoelde ik mijn opmerking. In de jaren negentig deden we dingen die we daarna niet meer deden.

5

Dat waren de vier hoofdlijnen die uit de bijdragen naar voren kwamen. Ik ben het er met u over eens dat terughoudendheid in deze financiële situatie geboden is.

U zegt dat als de raad zich inhoudt, het fijn zou zijn als het college zich ook inhoudt. Dat gaat lukken. Ook wij zien de noodzaak van de financiële kant in, dus daar gaan wij voorzichtig mee om. We hebben namelijk een opdracht om een sluitende begroting en een sluitend meerjarenperspectief op te leveren.

Mevrouw Ripmeester spreekt over een conceptherstelplan met keuzes. Dank u wel, maar dat is zo ontzettend vaag. Verder hebt u in uw hele bijdrage niets gezegd over de financiële kant van de zaak.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Onderdelinden die ongeveer hetzelfde vroeg. Namelijk om duidelijk te maken waar de kaders liggen voor de begroting.

Wethouder De Koning: Oké. Maar dan blijf ik bij mijn opmerking die ik zojuist heb gemaakt. De heer Onderdelinden sprak over het inzetten van reserves en bezuinigen. Ik neem aan dat dat antwoord nu duidelijk is. U sprak aan het begin van uw betoog over waardeloos werk. Ik meen dat u dat noemde naar aanleiding van de brief. Die brief is niets meer of minder dan het invullen van de informatieplicht van het college aan de raad. Ik plaats achter uw opmerking dan maar een vraagteken en een uitroepteken.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Voorzitter, bijna een retorische vraag. U weet wat ik daarmee bedoelde. We hebben een programmamonitor en we gaan het daar uitgebreid over hebben. Op het moment dat die nat is, krijgen wij een aanvullende brief op 8 juni met een gigantisch ander meerjarenperspectief. Op 8 juni! Ik heb de datum in mijn hoofd. En echt, één minuut voor twaalf – gisteravond om zeven minuten voor vijf – krijgen wij een mailbericht, dat wij nog even in het verhaal moeten meenemen. Daarin wordt gesproken over nieuwe prognoses, aantallen woonruimte en inwoners in het algemeen. Met alle respect, dat soort zaken kun je toch niet een paar minuten voor het debat zomaar even neerleggen als weer een ander perspectief? Zo kunnen wij toch geen zicht meer hebben op wat ons te doen staat? Of op welke kaders wij moeten stellen? Het is morgen alweer achterhaald.

De voorzitter: Uw standpunt is helder. Het woord is aan de wethouder.

Wethouder De Koning: Ik denk dat het college de raad te kort zou hebben gedaan door die brief niet te sturen, want dan hadden we met een verkeerd beeld deze discussie gevoerd. De opzet van de brief was u het financiële kader van het moment waarop we de discussie voeren, mee te geven. Dat doen wij in alle openheid en eerlijkheid. We geven alles aan wat we op dat moment weten. Tot en met de collegebesluiten van afgelopen dinsdag. Dit doen wij omdat we dan met de juiste gegevens de discussie kunnen voeren. Dat vinden wij een optimale invulling van onze actieve informatieplicht. Ik ben er verbaasd over dat u ons dat nu verwijt.

Ten slotte, mijnheer Van Houcke. Uw motie over de laptops acht het college zeker op dit moment prematuur en niet opportuun. Wij ontraden uw motie.

De voorzitter: Dank u wel, is er behoefte aan een tweede termijn? Mijnheer Van Houcke.

5 **De heer Van Houcke:** Dank u wel, voorzitter.

Ik heb drie moties ingediend en ik was de enige die moties indiende. Dat vind ik jammer. Wij hebben vorige week een uitgebreide verantwoordingsdag gehad, met een staartje naar vanavond. Met de bedoeling om met elkaar kaders te stellen voor de opstelling van de begroting. Ik heb geprobeerd dat met een tiental kaders aan te geven. Ik heb met deze moties

10 niets anders geprobeerd dan kaders te stellen. Niet in de zin van dat wij op 6 november a.s. de hele begroting overhoop moeten gooien. Want dat is soms het geval, met alle nare gevolgen van dien.

Ik heb de stellige indruk gehad dat een beweging is ingezet om met elkaar de druk die wij in november hebben naar voren te halen. Ook in de zin dat wij contacten hebben met onze

15 medeburgers, met instellingen, organisaties en anderen. We halen het naar voren. We stellen nu de kaders en we hebben nu een aantal moties. Dan hoeven we die straks niet meer in te dienen. Het is niet bepalend in de zin van zo moet het.

Ook in de richting van wethouder Den Boef heb ik nogal wat milieumaatregelen genoemd.

20 Niet met de bedoeling om aan te geven wat allemaal uitgevoerd moet worden. Ik heb geprobeerd om binnen de kaders aan te geven wat ik vind wat mogelijk zou kunnen zijn. Ik hoop dat u mijn moties zo wilt zien. Niets verplichtend en niets verbindend. Ik zeg tegen het college binnen de kaders van de mogelijkheden hoe ik erover denk en ik verzoek u dit mee te nemen. Het is mijn wens om in volgende jaren meer druk te leggen op dit moment, zodat we in november op een makkelijker manier de begroting die gepresenteerd wordt in tact kunnen laten, omdat we er veel meer in herkennen dan in andere jaren. Dat is de gedachte die ik heb.

25

Dan concreet richting de ChristenUnie, mijnheer Pors. Uw vraag over de milieumotie heb ik niet begrepen.

30 **De heer Pors:** Ik wil u daar zeker bij helpen. De raad stelt vast dat en heeft gehoord de beraadslaging en overweegt dat en dat. Volgens uw motie zou de raad van mening zijn dat de investeringen en bestedingen met voorrang worden opgenomen. U bedoelt wellicht gewoon dat de raad van mening zou moeten worden dat bestedingen enzovoort met voorrang moeten worden opgenomen. Dat dat werkelijk wordt gedaan, hebben wij met elkaar

35 nog niet vastgesteld. Het gaat puur om het toevoegen van het woordje moeten. Volgens mij hebben we dan uw bedoeling te pakken.

De heer Van Houcke: Eerlijk gezegd snap ik nog steeds niet wat u nu eigenlijk wilt zeggen.

40 **De heer Pors:** Dan ga ik u in zoverre helpen, dat wij de motie steunen. Wij spreken elkaar na de vergadering nog even.

De heer Van Houcke: Dat is een geweldige oplossing. De blanco cheque. Ik hoop dat mijn antwoord al in mijn vorige opmerking besloten was. U spreekt over het gebruik van laptops. Een bedrag van €20.000,- is ook maar weer in dezelfde gedachtegang, een natte vinger. Niet meer dan dat over een periode van vier jaar. Ik zie wel hoe het straks uitpakt.

45

De tv-/radio-uitzendingen, mijnheer Pors, daar hebt u ook een vraag over gesteld. Ziet u dat ook in het verlengde van de unaniem aangenomen motie op 6 november vorig jaar waarin de griffier nader onderzoek doet? U hebt recent informatie gekregen dat er al heel wat informatie op tafel ligt ten aanzien van die mogelijkheden maar dat dat nog afgerond moet worden. Dus in die zin heb ik ook aangegeven dat we dat niet moeten vergeten. Zet het erop, dan hoeven we dat op 6 november niet nog een keer te roepen.

50

5 Een opmerking naar mevrouw Ripmeester. Ik vond uw opmerking ten aanzien van die laptops een beetje flauw. U hebt natuurlijk het volste recht om het daar niet mee eens te zijn maar ik vind het een beetje gemakkelijk om te zeggen dat we dat liever aan de voedselbank geven. Ik zou dat ook kunnen toepassen op de faciliteiten in uw scheepvaartmuseum. Dat vind ik toch niet aan de orde.

10 Het CDA verbaasde mij ook een beetje. In die zin ben ik het met wethouder De Koning eens. Zo kunnen wij geen kaderdiscussie voeren. Ik ben het daar niet mee eens. Wij zien de zaken verslechteren. U weet als geen ander hoe het allemaal werkt. Ik vind het alleen maar plezierig dat ik gisteravond nog gehoord heb dat het nog weer slechter gaat. Dat past ook in de
15 verwachtingen die we hebben en dat wordt tot op het laatste moment bijgehouden. Ik stel het juist op prijs dat dat gebeurt en in mijn gedachte is dat geen enkele belemmering om de kaderdiscussie te voeren.
Dat was het, voorzitter.

20 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Mijnheer Van Houcke, natuurlijk moeten wij actuele informatie ontvangen; dat is allemaal prima, prima, prima. Het is evident. Waar het mij om ging en gaat, is dat wij de informatie die nu tot ons komt zo verbrokkeld en laat ontvangen omdat er zaken bij zitten die in mijn ogen al lang bekend zijn. Dat is mijn punt.

25 **De heer Van Houcke:** Daar vinden wij elkaar op. Dat was het. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Vroegindewij. Mag ik de volgende sprekers vragen om meteen te reageren op de moties van de heer Van Houcke?

30 **De heer Vroegindewij:** Allereerst het antwoord van de wethouder over de opname van de gevolgen van de jaarrekening 2008. Ik heb het gevoel dat we veel informatie hebben gekregen. Ik snap dat het soms op het laatste nippertje is. Maar zaken sluiten op een gegeven moment niet aan. Dat vind ik griezelig. De gevolgen van de jaarrekening 2008 zijn inderdaad opgenomen in een rondschriften van 19 mei 2009.
35 Alleen zijn die gevolgen daar minder dan in de specificatie die wij later – er ontbreekt helaas een datum op die specificatie – ontvingen. Daar zit een verschil van € 400.000,- tussen. Ik denk dat het belangrijk is dat we nog eens een compleet overzicht krijgen vanuit de tweede programmamonitor en wat daarna gebeurd is, zodat we precies kunnen volgen wat er wel en niet in zit. Anders blijven we langs elkaar heen praten.

40 Dat naar aanleiding van het antwoord op die vraag. Verder sluit ik me graag aan bij het verzoek van de PvdA om te komen tot een conceptherstelplan ofwel een bezuinigingsoperatie, zoals het CDA dit noemt. Of dit nu zo moest wezen of zo moet zijn, doet er eigenlijk niet zo toe. Ik denk dat we allemaal hetzelfde bedoelen: als we vooruitkijken, is de financiële situatie heel erg zorgelijk. Daar moet dus iets aan gebeuren. Natuurlijk is het college daarmee bezig. Het zou fijn zijn als het eerder met de raad wordt gedeeld zodat we daar ook in kunnen meedenken. Het zou fijn zijn als wij daarvoor een aanzet kregen van het college.

45 De zerobaseoperatie kan nog niet ingeboekt worden, dat snap ik. Ik snap ook dat het moeilijk is om te zeggen dat we 50% gaan binnenhalen. Toch verzoek ik het college met klem op de keuzes die we nog moeten maken voor 2010 minstens een indicatie te geven van dat wat het college denkt aan de zerobaseoperatie netto te kunnen overhouden. We kunnen ons niet veroorloven om de lucht in de begroting te laten zitten, want we zullen er moeite mee hebben om hem sluitend te krijgen.

5

De kaders. Ik heb een heleboel wensenlijstjes langs zien komen. Ik heb ook een heleboel wensen, maar heb ze niet op een lijstje gezet, omdat ik denk dat het moeilijk zal zijn om wat te doen. Ik heb de kaders als heel globale kaders gezien. Ik verwacht van het college veel inventiviteit. Ik wil daar zelf graag bij meedenken.

10

Alleen voor Ridderkerk verwachten we dat het meerjarenperspectief positief is. Dat komt in 2013 vanzelf goed. Maar eigenlijk vinden wij het niet verantwoord als het nieuwe college in 2010 geconfronteerd wordt met een niet-sluitende begroting. Ik wil daar extra inzet voor vragen.

15

De echte discussie moet komen op het moment dat we over de begroting spreken. Ik wil het college oproepen om een klein beetje ruimte voor nieuw beleid te creëren. Een bescheiden ruimte.

De moties:

20

De motie over het milieu vinden wij zeer sympathiek, maar wij gaan er niet in mee, omdat zij naar ons idee beter past bij de begrotingsbehandeling.

De motie over laptops voor het raadswerk steunen wij op dit moment niet, omdat wij vinden dat we ons geld aan andere dingen moeten uitgeven.

25

De motie over ICT, uitzenden en archiveren als oproep aan het college ondersteunen wij zeker. Of we daar al geld voor moeten reserveren, hangt een beetje af van de keuzes bij de begroting. Met die opmerking willen we de motie steunen.

Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

30

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester.

35

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Geld is natuurlijk geen doel. Het is een middel. In onze bijdrage hebben wij daarom gewezen op de punten die voor ons van belang zijn en op het feit dat de financiële situatie zorgelijk is. Dat is ook de reden dat we hebben aangedrongen op een herstelplan. Gelukkig is daar ook van meerdere kanten steun voor.

40

Wanneer wij denken aan een herstelplan, denken wij inderdaad aan het niet uitvoeren van plannen die je in je hoofd hebt en nog niet gedaan hebt. In dat kader hebben wij de fietshighway genoemd, omdat als je die zou moeten kiezen ten opzichte van het Zeeuwse model Wmo, de keuze in onze fractie vrij duidelijk is. Ik denk dat dat ook de opmerking is waar die heer Van der Spoel op duidde.

45

De bijdrage was inderdaad wat lang maar de opmerking van de heer Van der Spoel herkende ik niet. Wellicht was dat toch deze. Hij voorzag haar wel van commentaar, maar daarin herkende ik mijn bijdrage ook niet. Wel maakte hij een opmerking over het investeren in stenen. In een museum zijn mensen minstens even belangrijk. Mijnheer Van der Spoel, wij willen graag investeren in onderwijs voor onze kinderen en ook in duidelijk maken waar we vandaan komen. Wij denken dat een museum of een educatiecentrum interactief en

50

educatief, gericht op kinderen een bijdrage kan zijn en een aanwinst kan zijn voor Ridderkerk. Wij zijn heel erg gerelateerd aan scheepsbouw, scheepswerven en dragen deze historie met ons mee. Ik ben blij dat meer mensen hebben aangegeven dat de kwetsbare mensen beschermd moeten worden. Wij maken ons daar terecht zorgen over. Vanuit die zorg kwam ook de opmerking over de laptops. Op het moment dat we net hadden geconstateerd dat er sprake is van meer vraag naar de voedselbank, lijkt het niet gepast het signaal af te geven dat wij als raad aan laptops denken. Dat kwam bij ons niet goed over. Wij zullen die motie dan ook niet steunen.

5 De motie over milieu. Wellicht tegen beter weten in steunen wij die toch. Maar wel met het nadrukkelijke verzoek om de raadsinformatie te sturen zodat we in ieder geval in oktober de mogelijkheid hebben om de presentatie te krijgen die we verlangen.

10 Omdat in de motie over de uitzendingen nadrukkelijk wordt gevraagd om een bedrag te reserveren, zijn wij van mening dat in de begroting niet een bedrag moet worden opgenomen om de nader te specificeren wensen te gaan vervullen, en wij kunnen deze motie op dit moment niet steunen.
Dat was het.

15 **De voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Pors?

De heer Pors: Dank u wel, voorzitter. Eerst kort een hartelijke ondersteuning bij de oproep van de VVD om de raad zo spoedig mogelijk te informeren en rekening te houden met voldoende voorbereidingstijd. Ik ben ook niet de persoon die acht uur per dag achter zijn
20 computer zit te wachten of er informatie komt.

Ik was blij met de toelichting van de heer Van Houcke over waarom hij de moties heeft ingediend en dat het de bedoeling was om de druk die normaal bij de begroting ligt, naar voren te halen.

25 U was wel de enige, maar ik vind dat bijna loffelijk om deze moties op dit moment in te dienen. Misschien moet de raad daar nog een beetje aan wennen.

De moties.

De motie over de milieumaatregelen steunen wij. Wij zien dit als oproep aan het college om er aandacht voor te hebben bij de begroting. In november maken wij echte keuzes.

30 De motie over de laptops steunen wij niet. De motie komt op het verkeerde moment.

De motie over uitzenden en archiveren. Wij zijn het inhoudelijk hiermee eens, maar zij komt wel iets te vroeg. Ik verzoek het college dit mee te nemen bij de begroting 2010. Ik vroeg mij wel af of deze motie een beetje een degradatie is van het begrip motie op zich. Of dat zij voortbordurt op een bestaande, nog niet afgedane motie.

35

De voorzitter: U steunt haar wel?

De heer Pors: Wij gaan haar steunen. Zeker.

40 Dan de milieuwerggroep. Ik vraag mij af of het wijs is dat wij een werkgroep gaan vormen. Er zijn vele oproepen geweest om iets concreets met het milieu te gaan doen. Om dan iets met een werkgroep te gaan doen, vind ik meer iets voor het college. Ik heb dus mijn twijfels bij de vorming van een werkgroep. Tot zover.

45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Misschien is het woord werkgroep niet helemaal juist. Ik bedoelde meer een klankbordgroep. Juist om te krijgen wat we willen.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, wij hebben aangegeven behoefte te hebben aan een heroverweging van de subsidies. In de programmamonitor staat dat er behoefte is, zonder enig doel. Juist in deze financieel moeilijke tijden moeten we eerst doelen bepalen en dan
50 aangeven welke subsidies daarbij nodig zijn.

Dan de brief over de financiën. Alles wat bijdraagt aan een realistisch beeld – dat geldt voor alle onderwerpen – vinden wij een prima zaak.

5 Mevrouw Ripmeester, mijn opmerking over stenen en mensen. Wij steunen het voorstel voor de taptoe.

U gaf aan dat u de naar voren gehaalde investeringen wellicht weer tegen het licht wilt houden. Juist die investeringen zijn naar voren gehaald in verband met de economische crisis om ervoor te zorgen dat er werkgelegenheid blijft. In dat geval dus eerst de mensen, dan de stenen.

10 Wat betreft het educatiecentrum. Er zijn diverse educatiecentra – denk aan het NME, ga ook eens kijken bij het prachtige museum van de heer Los. Ik begrijp dat u behoefte hebt aan een excellerend Ridderkerk op het gebied van sport en onderwijs. Het educatiecentrum zou daar prima in passen.

15 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik wil u ook bedanken voor uw steun aan de taptoe, maar ik heb niet gezegd dat ik de naar voren gehaalde investeringen wil herzien. Volgens mij is de fietshighway geen kwestie van een naar voren gehaalde investering. Het is nieuw beleid, dat alleen nog niet is uitgevoerd. Dit sluit perfect aan bij het verhaal van de wethouder.

20 Het museum past echt perfect in uw excellerende gemeente op het gebied van sport en onderwijs. Onderwijs, ook op het gebied waar wij vandaan komen.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, ik heb juist bij de vorige bijdrage aangegeven dat onderwijs heel breed gezien moet worden en raakvlakken op vele termijnen heeft. Ik ben blij dat dat ook binnen de organisatie wordt gedeeld. Mevrouw Ripmeester gaat hierin mee, prima.

25 **De voorzitter:** Nog even over de moties, mijnheer Van der Spoel. Ik heb een negatieve reactie genoteerd over de motie Laptops en van de andere twee heb ik uw standpunt niet helemaal helder.

De heer Van der Spoel: Wij zijn mede-indiener van de milieumotie en de motie over uitzenden en archiveren vinden wij een herhaling van zetten en daarom overbodig.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag twee punten onderstrepen en een opmerking maken.

40 Het eerste punt dat we willen onderstrepen, is dat wat door anderen betiteld wordt als keuzemenu herstelplan. Hoe het ook genoemd mag worden: ook wij hechten eraan om in ieder geval helder te krijgen welke keuzes door het college gemaakt zijn als het gaat over bezuinigingen of over het kiezen tussen dingen die we nu wel doen en in de toekomst niet meer, of dat het gaat om zaken die we van plan waren te gaan doen en toch maar niet meer doen. Hoe dan ook, wij willen de keuzes bij de begroting kunnen maken en die ook

45 transparant en helder naar ons toe zien komen.

Het tweede punt betreft de bescheidenheid van het college. Hoe dan ook, waar het ons om gaat, is dat in het verleden wel eens is gebleken dat bij de begroting toch nog wel eens de nodige wensen van het college waren opgenomen die tijdens de kaderdiscussie absoluut niet

50 aan de orde waren geweest. Wij willen nu in ieder geval terughoudendheid betrachten en als SGP-fractie willen we dat doen. Maar wij vragen ook van het college die terughoudendheid te hebben; u hebt het ook toegezegd maar wij vragen dan concreet in de begroting niet allerlei nieuwe wensen van het college te hoeven lezen waar wij het nu niet over gehad hebben. Tenzij dat dan is ondergebracht in zo'n herstelplan, zodat we het totale speelveld kunnen

5 overzien en ook kunnen afwegen wat opnieuw is ingebracht met de daarbij behorende kosten. Dan kunnen wij als raad goede keuzes maken.

Het derde punt is meer een opmerking. De VVD-fractie had het over de subsidies. De SGP-fractie heeft er meerdere malen op aangedrongen om daar meer inzicht in te krijgen. Dat is ook door de wethouder toegezegd: er wordt aan gewerkt. Ik weet het tijdpad niet meer precies. Misschien moet dit dan wat versneld worden, maar het zou goed zijn om dit stuk ruimschoots voor de begrotingsbehandeling te hebben, omdat de raad ook daarin keuzes moet kunnen maken als dat wenselijk zou kunnen zijn.
Dank u wel.

15
De heer Van Houcke bij interruptie: Ik hoor de heer Smit zeggen dat hij bang is dat het college in november met allerlei nieuwe wensen gaat komen. Ik kan me dat voorstellen; zijn historisch vermogen is wat dat betreft in orde. Maar ik denk dat het college al heeft aangegeven dat niet te zullen doen. Dat staat in de brief van 8 juni jl. Daarin staat dat er geen ruimte is voor nieuw beleid.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Onderdelinden.

25 **De heer Onderdelinden:** Naar de heer Vroegindewey wil ik zeggen dat de € 1,7 miljoen die gereserveerd is vanuit de zerobaseoperatie niet zomaar aangewend kan worden voor allerlei tekorten. Dat is niet voor niets door het college geparkeerd. De € 1,7 miljoen is ook bestemd voor reguliere uitgaven. In eerste instantie althans.
De opmerkingen over het SIB die door de heer Van Houcke zijn gemaakt, ondersteunen wij. Het gaat wat ons betreft in de komende periode om strategische investeringen. Niet om het zomaar daaruit putten.

30
Het verschil, wethouder De Koning, met vroeger en het afgelopen jaar is dat in de periode vanaf de tweede programmamonitor alleen nog maar tekorten worden gepresenteerd. Het was altijd zo dat het altijd ging om saldi waardoor we misschien wat zand in de ogen gestrooid kregen, maar altijd ging het om saldi van heel veel meevallers en minder tegenvallers. U moet toch erkennen dat het nu alleen maar gaat om heel veel tegenvallers?

Wethouder De Koning: Kunt u even aangeven wat u bedoelt met zand in de ogen strooien?

40 **De heer Onderdelinden:** Daarmee bedoel ik dat wij de afgelopen periode heel veel meerjarenoverzichten hebben gekregen – de programmamonitor en in allerlei tussentijdse overleggen – waarbij het saldo leidend was. De plussen en de minnen en per saldo konden we dan een redelijk perspectief zien en schetsen. Dat was prettig. Maar nu is dat niet meer het geval.
45 Ten slotte hadden wij toen wij het woord bezuinigingsoperatie of herstelplan gebruikten in de raad ook wel een beetje verwacht dat het college al met een aantal tipjes van de sluiers zou komen. Maar misschien weet u het nu ook nog niet. Ik ben het wel met de heer Smit erover eens dat wij zo snel mogelijk zoveel mogelijk moeten horen waardoor wij keuzes kunnen maken. Natuurlijk kunnen wij bij de begrotingsbehandeling keuzes maken, maar wij willen dat ook zoveel mogelijk van tevoren van u vernemen. Dank u wel.

De moties: SLOR: ja, de rest neen.

De voorzitter: Dank u zeer. De wethouder.

5

Wethouder De Koning: Voorzitter, er waren niet veel vragen meer. De heer Vroegindeweyj maakte nog wat opmerkingen over de indicatie zerobase-inbreng in de begroting: laat zien hoe je met die zerobase omgaat. Wij gaan dat wel doen maar ik weet nog niet hoe, omdat ik dat nog niet helemaal in beeld heb. Maar natuurlijk speelt die zerobasepot bij het opstellen van de begroting wel een rol. Dat lijkt mij helder en daarmee is dat ook een opmerking naar de heer Onderdelinden. U zegt zeer terecht dat het niet verantwoord is om met een niet-sluitende begroting te komen. Daar zit een dubbele ontkenning in en het is dus wel verantwoord om met een sluitende begroting te komen; dat is waar wij naar streven.

10

15

De heer Vroegindeweyj: Ik ben blij dat de wethouder mij begrijpt als ik het verkeerd zeg. Meestal is dat andersom.

20

Wethouder De Koning: Maar wij bedoelen helemaal hetzelfde, mijnheer Vroegindeweyj, dus dat gaat helemaal goed.

De voorzitter: Een vreugdevol moment begrijp ik.

25

Wethouder De Koning: Wel, die vreugdevolle momenten hebben wij meer. Dus dat gaat goed. Bescheidenheid bij nieuw beleid als dat kan. Ik hoor verschillende geluiden daarover. Enerzijds hoor ik uw geluid en anderzijds hoor ik ook 'niet nieuw beleid, college'. Alleen maar doen wat er nu gebeurt en hou je voor de rest zeer in. Nou, daar heb ik in eerste termijn al iets over gezegd en dat is niet badinerend bedoeld. Aan de heer Onderdelinden in antwoord op de vraag welke bezuinigingsacties er in beeld zijn, het volgende. Mijnheer Onderdelinden, u hebt het antwoord al bijna gegeven, dat weten wij op dit moment natuurlijk niet en dat kan ook niet want stel je voor dat wij nu al in beeld hebben hoe wij een eventuele bezuinigingsactie zouden zien. Stel je voor dat wij dat nu zouden presenteren, dan zouden wij deze kaderdiscussie ernstig tekort hebben gedaan. Dat willen wij zeker niet op ons geweten hebben. U stuurt het college op pad met wat kaders en wij gaan nu werken aan een begroting. Wij hebben heel goed gehoord dat er binnen de raad de behoefte bestaat om zo snel mogelijk bij het opmaken van die begroting mee in beeld te zijn. Dat gaan wij proberen, daar vinden wij vast wel een modus voor en wat dat aangaat, zien wij alle opmerkingen als een uitnodiging maar ook een uitdaging op een of andere manier een sluitende begroting aan u te presenteren in het najaar van dit jaar.

30

35

40

De voorzitter: Dank u zeer.

Dames en heren, wij zijn aan het eind van de beraadslagingen. Waarbij u het college vanuit uw eigen idealen de kaders hebt meegegeven. Over de moties van D66/GroenLinks het volgende, de griffier heeft mee zitten tellen.

45

De motie met betrekking tot voorrang milieumaatregelen is aangenomen met 17 stemmen voor en 8 stemmen tegen.

De motie met betrekking tot de laptops voor het raadswerk is met 24 stemmen tegen verworpen.

50

De motie betreffende de uitzendingen van de raadsvergaderingen is verworpen met 16 stemmen tegen en 9 stemmen voor.

5 **De heer Vroegindeweyj:** Voorzitter, ik kan de telling over de motie Milieumaatregelen niet helemaal volgen.

De griffier: Bij de motie inzake milieumaatregelen heb ik als tegenstanders genoteerd de SGP en het CDA.

10 **De heer Vroegindeweyj:** Ik had mij ook tegen deze motie uitgesproken, vandaar dat ik verbaasd ben over de uitslag.

De griffier: Dan is de motie toch nog aangenomen met 13 stemmen voor en 12 stemmen tegen.

De voorzitter: Dames en heren, daarmee zijn wij aan het einde van dit agendapunt. De volgende agendapunten kunnen kort.

20 **15. Eventuele mededelingen van het college over de afdoening van aangenomen moties**

De voorzitter: Dit agendapunt is nu niet aan de orde.

25 **16. Verstrekking van inlichtingen over gevoerd bestuur naar aanleiding van verzoeken van raadsleden (artikel 42 reglement van orde)**

De voorzitter: Dit agendapunt is ook niet aan de orde.

30 **17. Sluiting**

De voorzitter: Ik sluit deze vergadering met dankzeggen aan u voor de wijze waarop u heeft gedebatteerd. We zijn aan het einde van dit debat. Dit is de laatste raadsvergadering voor het zomerreces. Wij gaan nog op raadsexcursie naar het textielhistorisch museum in Tilburg. Daar gaan wij toch wel belangrijke stukken ophalen. Degenen die niet mee kunnen, wens ik nu al een welgemeende goede vakantie. Voor het overige zie ik u allemaal, voor zover mogelijk met partners, volgende week. Dank u wel.

40 Willen de mensen die de rode vragen voor zich hebben liggen die beantwoorden en bij mij inleveren?
Ik dank u wel en wens u wel thuis.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.40 uur.

45 Aldus vastgesteld in de vergadering van 3 september 2009,
de griffier, de voorzitter,

50

2 juli 2009

5

10

as

1893